

Stavisky

Hayatı ve ölümü

Stavisky nasıl yaşyordu? — Kumarda kazanılan ve kaybedilen milyonlar — Karısına bıraktığı mektup — Kahvehane masasının mermerine çizilen bir resim!

Bayonne vurgunu ancak iki senenin ihtiyacına kâfi gelmişti. Stavisky'nin mesaf arkadaşları ise doymak bilmiyorlardı. Muttasıl para istiyorlardı.

Bunlar Stavisky'yi öyle sıkıştırmağa başladılar ki yeniden iş arama, başka dolandırıcılara başvurmak mecburiyeti hasıl oldu. Stavisky bu maksatla evvelâ Genevede, sonra Budapeştede çalıştı. Ancak dostlarıyla birlikte yaptığı Budapeşte seyahati 300,000 franka mal olmuştu. Sade bir delikanlı, Budapeştede yaptığı hizmetlerden dolayı 100,000 frank almıştı. Buna bakarak Stavisky'nin dolandırıcılık projeleri ne kadar büyük olmak lâzımlığına hükümlenilebilir; o derecede ki bunun karşısında Stavisky'nin bile deşhete düşmüş olması muhtemeldir.

Saklanmak, görünmemek Stavisky'nin işine gelmezdi. O mutlaka meydana gezmeğe muhtaç idi. Bu itibarla Deauville'de, Cannes'da Biarritz'de her zere onu kumar salonlarında görürlerdi. Kendisi hesabına iyi bir şey olmamakla beraber maatteessüf kumar oynardı. Ancak oyun zevkini 100 frankla da tatmin edebilirken mahaza kendini göstermek mecburiyetiyle büyük oyunlara girer, her defasında on bin franklık kâğıtlar açardı. Bir defasında, bir gece içinde on milyon kazanıldığı rivayet ediliyor, fakat bir defasında da yirmi milyon frank kaybettiğini kimse söylemiyor.

Stavisky'nin yaşayış tarzı pek muhteşem idi. Otel, otomobil, terzi, ufak tefek hediyeler, ziyafetler için günde on bin frank, yani senede dört milyon frank sarfederdi. Karısına ve çocuklarına ayda yüz bin frank verirdi. Bundan başka akrabasına ve fedakâr mesaf arkadaşlarına ve dostlarına ayrıca hediyeler dağıtırdı. Bu hediyeler büyük şahsiyetlere ait oluncak bittabi kıymetleri de yüksek olurdu. Geçen yaz Bayonne'deki arkadaşlarından birine, haremi için, verdiği broşun resmini bir kahvehanenin mermer masalarından birinin üstüne çizmişlerdi.

Stavisky bir kısım matbuatı da doyurmak mecburiyetinde idi. Vaka şantaja kulak asmadı, fakat bir gazete tarafından gönderilen müessesili zeki ve dirayetli bulacak olursa onu derhal kendi hizmetine alırdı. Bu suretle hizmetine aldığı adamlara o gecedan para verir, sonra onlardan hizmet beklerdi ve ekseriya intizarı boşa çıkardı.

Hulâsa Stavisky, ölümünden sonra servet namına hiç bir şey bırakmamıştı, bıraktığı ise bile bu hiç mesabesindedir. Bir kaç yüz bin frank, bir kaç parça mücevher, karısı ve çocukları için mükellef tuvaletler... Madam Stavisky ve çocukları bununla ancak bir kaç ay, o da mutedil şerait dahilinde, yaşayabilirler.

Esasen Stavisky, karısına hitaben yazdığı mektubu kendisine pek az para bıraktığından dolayı özür diliyor, kendisini unutulabileceğini ümit ediyor, lâyük olduğu müreffeh hayata kolaylıkla kavuşabilemek için evlenmek tavsiyesinde bulunuyor. Bundan sonraki hayatının şimdiki gibi olmamasını temenni ediyor.

Stavisky'nin daimi bir endişe, daimi bir azap içinde geçen dolandırıcılık hayatından sonra bir de üstelik çocuğu çocuğuna para bırakmaması çok acı şeydir. Buna bakılıncâ insanın hırsızlıktan da nevmi olacağı geliyor.

Intingant gazetesi makalesini bu istihzalı cümle ile bitiriyor.

***

Meclisi Mebusanda tarihî bir celse

Stavisky rezaletine ait istizahlar

Meclisi Mebusanın 11 Kânunu-nusani 1934 tarihli içtihatı sabir-sızlıkla bekleniyordu. Her tarafta bir gazap vardı. herkes soğuk kanlığını kaybetmişti. Meclisin kordorları büyük içtihatların mutat meraklıları dolmuştu. Dubuliy kartı alanların haddi hesabı yoktu. Gec kalmış nazır karlıları loca-

larda sıkışacak ufak bir yer bulmak için koridorlarda bekliyorlardı.

Namussu insanlar, taşradan gelmiş müntehipler, meslekten yetişmiş gazeteciler, akademi azasının dan meşhur edip (Pierre Benoit), ve bir çok şantaj kâhramanları, hep hazır idiler. O gün (Yoldaşlar cumhuriyeti, Republique des Camardes) ve onun yakın akrabası olan kombinezoncular cumhuriyeti (Republique des combineurs) muhakeme edilecekti. Bu, bir tarihi celse idi. Heyeti umumiye salonunun üstünde Constituante devrine mahsus sert bir hava esiyordu.

Ruznamesinde muhtelif meseleler yazılan bu celsenin Stavisky ruznamesine ait tefsilatı; gazetelerde günün gününe çıkmıştır. Fakat Stavisky'nin hayatı ve ölümü için, yazdığımız bu satırlar arasında Fransız mebusan meclisinin 11 kânunusani 1934 celsesinin yerini boş bırakmağı muvafık görmedik. Tafsilatı pek girişimiyerek, söylenen sözlerin esaslarını kayıt ile iktifa edeceğiz.

***

Celse üç buçukta açıldı. Reis, tekrar riyasete intihabından dolayı teşekkürü havi bir nutuk okudu. Bu nutukunda bütçe açığından, harici siyasetten, hükümetteki istikrarsızlıktan, nihayet son günlerin rezaletinden bahsetti.

Ruznamede muhtelif meseleler ait olmak üzere 37 istizah takriri vardı. Bunlar içinde Stavisky meselesine ait olanların ünvanı şu idi:

1 — Bir hukuku umumiye mahkûmunun, zabıta ve adliyenin haberi olmaksızın, Bayonne bankası içinde olduğu veçhile, nasıl olup ta halkın parasını serbestçe dolandırabilmek imkânını bulduğuna dair;

2 — Bayonne bankası rezaletinden mütevellit siyasi ve idari mesuliyetlere ve bu meselede adliyenin gösterdiği rehavet ve atalet dair;

3 — Bayonne hâdisesi üzerine badema halkın taarrufatını yalnız kavlen değil, filen de korumak, dolandırıcıların itimadı umumiyeyi serbestçe istismar etmeleri imkânını bundan sonra ele geçirememek, bir takım dolandırıcıların resmi mahafilde gördükleri kuvvetli müzaheretler sayesinde cezadan kurtulması gibi çalışan halkı ve para biriktiren vatandaşları meyus eden hallerin önüne geçmek için hükümetin ne gibi tedbirler itihazını düşünmekte olduğuna dair;

4 — Bayonne dolandırıcılığına dair;

5 — Bayonne dolandırıcılığı münasebetile hükümetin ne gibi bir tasfiye düşünmekte olduğuna dair;

6 — Bayonne dolandırıcılığına ve bunun hükümetçe itihazi tasavvur olunan tedbirlere dair;

(Bitmedi)

İki kardeş idama mahkûm edildi

AYDIN, 2 (A.A.) — Sabık meclisi umumi azası Mustafa Efendi geçen sene çalkmak fitili ile boğarak öldüren Salih ve kardeşi Ahmet bugün ağır cezada muhakeme ve idama mahkûm edildiler.

Eski Nafia Vekili

ANKARA, 12 (Telefonla) — Fransada tedavi edilmekte olan sabık Nafia Vekili Hilmi Beyin şhhi ahvali memnuniyete şayan derecede iyi bir safhaya dahil olmuştur. Hilmi Beyin yakında avdet etmesini intizar olunmaktadır.

Ankara - İstanbul treni

ANKARA, 12 (Telefonla) — İstanbul treni bugün gene teahhürle ve saat on üçte gelmiştir.

Tarihî araştırmalar

ANKARA, 12 (Telefonla) — Tarihî ve etnografya araştırmalarının birbirine muvazi yürümesi Maarif Vekâletince nazarı dikkate alınarak çanak ve çömlek yapılan yerlerden bazı hususların öğrenilmesi için Maarif Vekâletinden vilâyetlere bir tamim gönderilmiştir.

İtalyada bir sergi

ROMA, 12 (A.A.) — Kral ikinci beynelmil mukaddes güzel sanatlar sergisini açmıştır.

HARİCİ HABERLER

Yunanistanda Belediye intihabı

Her tarafta hükümet namzetleri ekseriyet kazandı

ATINA, 12 (A.A.) — Atina Ajanst bildiriyor: Bugünkü belediye intihabı bütün memleket sükin içinde yapılmıştı.

Selânikte intihap edilmiş olan Belediye Reislerinin onda dokuzu hükümet fırkasına mensuptur. Şimdiye kadar Venizelos'un intihap edilmiş oldukları Serez, Gümülcine ve Drama gibi şimal şehirlerinde de bu sefer hükümet namzetlerinin kazanmış oldukları kayde şayan görülmektedir.

Muhalefet namzetlerinin intihap edilmiş oldukları şehirlerde bunların elde etmiş oldukları ekseriyet çok zayıftır, hattâ bazıları on iki rey fark ile kazanmışlardır.

Bu parlak muzaferiyet, hükümetin mevkiini tahkim edecek, icraatını kolaylaştıracak ve memleketi sükün temin edilecektir. İlk defa olarak bu intihabata kadınlar da iştirak etmişlerdir.

İkinci beş senelik plan

MOSKOVA, 12 (A.A.) — Tas bildiriyor: Sovyet komünist kongresinin son celsesinde M. Molotof ikinci beş senelik planda ihtiyat yapılmış listenen tahlilini anlatmış ve kongre bu tahlilâtı kabul etmiştir. M. Molotofun verdiği izahata göre umum senayi için ikişer her sene yüzde 16,5 olarak tesbit edilmiştir. Mezkûr planın son senesi olan 1937 için umumî senayi ihtisalatının kıymeti 92 milyar 700 milyon ruble olarak kararlaştırılmıştır ki bu miktar 1932 senesine nisbetle yüzde 214 fazladır. 1937 senesinde stihsal olunacak dökmeye demir miktarı 16 milyon ton, çelik 17 milyon ton ve diğer haddeden geçmiş demir miktarı 13 milyon ton olarak tesbit edilmiştir. Yine 1937 senesi için toprak mahsulü miktarı 1932 senesine nisbetle bir misli fazla olarak tesbit edilmiştir. Bunun umumî kıymeti 26 milyar 200 milyon rubledir.

M. Litvinof Berline gidiyor

SOFYA, 12 (Milliyet) — Moskova'dan bildiriliyor: Bu ayın sonuna doğru M. Litvinof Berlin hareketle orada iki gün kaldıktan sonra Paris ve Romaya gidecektir.

Berlin şehri

BERLIN, 12 (A.A.) — Volf Ajanından: En son neşrolunan istatistiklere nazaran, hali hazırda, Berlinde 7800 sokak, 289 şimendifer köprüsü ve 707 ağı köprü vardır. Berlinde meyva ağaçlarının adedi 1913 senesinden beri bir misli artarak elyevim 2.328.000 e balığ olmuştur.

Atlantik için tazminat

PARIS, 12 (A.A.) — Atlantik vapurunun yanması üzerine 170 milyon frank tazminat ödemeğe mahkûm edilen İngiliz ve Fransız sigorta şirketleri bilistihare, bu mahkûmiyet kararını müştereken istinaf etmeğe karar vermişlerdir.

Yemen ve İngiltere

ADEN, 12 (A.A.) — Router Ajanından: İngiltere İmam Yahya a-rasında dostluk muahedesi dün imzalanmıştır.

Leh Hariciye nazırı Moskova'ya gitti

VARŞOVA, 12 (A.A.) — Hariciye nazırı M. Beck bu sabah zevcesi ile birlikte Moskova'ya hareket etmiştir. Mumaileyhe Sovyet Rusya'nın Varşova elçisi M. Antonoff Ovsenk refakat etmektedir.

Polonyanın denize inışı

VARŞOVA, 12 (A.A.) — Pat Ajanından: Varşova ile bir çok şehirlerde ve Gdynia'da Polonyanın Baltık sahiline inişinin on dördüncü yıldönümü münasebetile mitingler ve tezahürat yapılmıştır.

And dağlarına çıkan İtalyan seyyahları

BUENOS AIRES, 12 (A.A.) — İtalya hükümetinin talebi üzerine, hükümet, And dağlarının 3411 metre lik tronedor tepesini aşmak isteyen ve bir kar fırtınasına tutulan İtalyan seyyahlarının aranmasını emretmiş-tir.

Viyana'da grev

VIYANA, 12 (A.A.) — Volf Ajanın muhabirinden: Viyanadaki amele, bugün öğleyin, ne kadar devam edeceği henüz malûm olmayan, protesto mahiyetinde umumî bir grev ilân edilmiştir. Bu grevin, zabıta ile sosyal demokratlar arasında müessellah bir ihtilâfı mucip olan Linz hâdiselerine karşı tezahür maksadile ilâ nedildiği zannolunuyor. Polis telgraf ve telefon hizmetleri için iktiza eden elektrik cereyanını temin etmeğe üzere Viyana polis müdürlüğü hususi makinele-ri işletmektedir.

Bağdat sarayında bir ölüm

LONDRA, 12 (A.A.) — Bağdat-tan dün akşam Londraya gelen res-mi bir telgraf, Irak kralına küçük hemşiresi Prenses Refia'nın dün sabah Bağdat sarayında, kısa bir hastalığın sonra öldüğü bildirilmektedir.

Acaip Bir manevra

Mançuride Sovyetlere karşı taarruzdan mı korkuluyor?

MOSKOVA, 12 (A.A.) — Tas Ajan-ı bildiriyor: Gazeteler "Mançuri zabıtasının şüpheli manevraları, başlığı altında Khabarovsk'tan gelen bir telgraf neşretmektedirler. Bu telgrafta Harbin'deki şarki Çin demiryolu müdiriyet ve idaresinin binası ile mezkûr idare müdürü M. Roudy'nin ve müdür muavininin meskenleri ve Harbin'deki Sovyet Konsoloshanesinin önünde polis kuvvetlerinin toplanması ve bir müddet sonra dağılımı olduğu bildirilmektedir. Bu bapta vaki olan istihare cevaben polis idaresi, ani bir müdafaa zarureti takdirinde yapılacak hareket için bir manevra yapılmış olduğunu bildirmiştir.

Lindberg M. Roosevelt'i protesto etti

NEVYORK, 12 (A.A.) — Hava postaları rezaleti yüzünden mukavele nameleri feshedilmiş kumpanyalar-dan birinin teknik müşaviri olan Miralay Lindberg, M. Roosevelt'e bir telgraf çekerek itihaz edilmiş olan tedbirleri protesto etmiş ve bu tedbirlerin Amerika tayarreciliğini ızrar ve ticaret tayarreciliğini mühim bir kusurunu bu dava mahkûm etmiş olduğunu bildirmiştir.

M. Dollfuss'a yardım

PARIS, 12 (A.A.) — "Tempo" gazetesi başmakalesini Avusturya buhranına tahsis ediyordu: "Sulhin idamesi için en iptidai endişe, büyük devletlerin M. Dollfuss'e yardımlarını esirgememeleridir. Zira, ancak beynelmil ekfârı umumiye ve büyük devletler tarafından tasvip edilecekleri kani oldukları sonra Avusturyalılar kendi selâmetlerine kani olacaktırlar. Orta Avrupa'nın akıbeti ve Avrupa'nın siyasi istikbalı serbest ve kendi kendine yaşayabilecek bir Avusturyanın mevcudiyetine bağlıdır.

Amerikada iktisadî devlet kontrolü

NEVYORK, 12 (A.A.) — Havas muhabirinden: M. Roosevelt Amerikan iktisadî faaliyetini teşkil eden müesseseleri devlet kontroluna almağa matuf islahata azimle devam etmektedir. Bu hafta, Nev York ticaret borsalarını, yeni Orleans pamuk borsasını ve Şikago zahire ticaret bürosunu tanzim eden bir proje daha kongreye verecektir. Zannedildiğine göre bu tedbirler borsa ve bankaların millileştirilmesi yolunda birer merhaledir. Müstakil bankalar Reserve Federal sistemine girmeğe mecbur olacaktırlar. Nihayet hükümet, gümüş için de altın için olduğu gibi yakında tedbirler alacaktır. Bütün bunlar Amerika hükümetinin kontrol siyasetini gittikçe artırdığını göstermektedir.

Çekoslovakya'da buhran

PRAGUE, 12 (A.A.) — Bir kabine buhranı muhakkak gibi görünmektedir. Milli demokratların çek kuronunun kıymetten düşürülmesine muhalefeti yüzünden ticaret nazırı M. Rea'nın bu gün veya yarın istifası muhtemeldir. Bu takdirde yerine derhal müstakil bir nazır seçilecektir.

Fransa da mukabele edecek

PARIS, 12 (A.A.) — Fransız hükümeti bugün İngiltere hükümetine bazı Fransız ithalatına karşı konulan munzam yüzde 20 gümrük resmine mukabil Fransanın alacağı tedbirleri bildiren bir nota verecektir.

Dünkü konser

Muvaffakiyetli ve olgun bir konser dinlendi

Konservatuvar alaturka eski musiki eserleri tekkik heyetinin tarihi eserler konseri dün saat 16.30 da Tepebaşı Şehir tiyatrosunda verildi.

Konservatuvar eski eserler derleme heyeti azasının verdiği bu konserde İstanbul bütün musiki meraklıları toplanmıştı. Konserden evvel sahneye gelen musiki üstadı Rauf Yektâ Bey konservatuvarda çalışan eski eserler derleme heyetinin faaliyetinden bahsettikten sonra klâsik eserlerin mahiyetinde izahat verdi ve eserleri çalmak üzere Türk sanatkarlarının hayatları hakkında izahat verdi.

Bundan sonra sahneye içlerinde Nuri Halil, Hafız Yeşar, Dürrü ve Reşat Bey gibi Türk musikisinin hakiki üstatları geldi. Konserde tamburi Zeki zadenin bir Neva peşrevile başlandı. Bunu en büyük Türk musiki üstatlarından İtri Mustafa merhum, Dede Efendi gibi sanatkarların eserleri takip etti. Sadullah Efendinin eserlerinden Hafız Yeşar ve Nuri Halil Beyin teganni ettiği ikiser parçası şiddetle allılandı. Bundan sonra çalınan yüksek parçalarla şimdiye kadar Türkiye'de hiç yapılmayan bu nevî şahsına münhasır konser Türk musikisinin zenginliği hakkında tam bir fikir verdi. Aldığımız malûmata göre, bu konserlerin ikincisi yakında verilecektir.

SON DAKİKA

Posta Telgraf Umum Müdürü

ANKARA, 12 (Telefonla) — Posta Telgraf ve Telefon umum müdürliğüne tayin edilen Edip Cemil Bey bugün öğleden sonra yeni vazifesine başlamıştır.

Abdülhalik B. hastahaneden çıkıyor

ANKARA, 12 (Telefonla) — Abdülhalik Beyin gözüne yapılan ameliyatın tam bir muvaffakiyetle neticelendiği sabit olmuştur. Abdülhalik Bey birkaç gün sonra hastahaneden çıkacaktır.

Ankara Halkevi komiteleri

Ankara Halkevinde yeni seçilen komiteler çalışmalarına başlamışlar ve ilk toplantılarında reis ve murahhaslarını seçmişlerdir. Neşriyat ve kütüphane şubesi komitesi reisliğine talim ve terbiye dairesi reisi İhsan Bey, murahhaslığı da Sadrettin Mecidi Bey seçilmiştir.

Ankarada hayat ucuzladı

ANKARA, 12 (Telefonla) — Ankara Ticaret odası Ankaranın üç senelik hayat bahaldığı endeksinin hazırlanmıştır. Endekse nazaran üç sene içinde Ankarada muhtelif eşya üzerinde vâsati olarak yüzde on kadar bir ucuzluk tesbit olunmaktadır.

Münhal meb'usluklar için

ANKARA, 12 (Telefonla) — Münhal bulunan dört meb'usluğa Cumhuriyet Halk fırkasınca gösterilecek namzetler arasında birinci umumî müfettiş Hilmi Beyin ve askeri mütekatlerden Sabri Paşanın bulunacağı söyleniyor.

Maraşa kurtuluş bayramı

MARAS 12 A.A. — Kurtuluş bayramı kutlanıyor. Merasim çok heyecanlı oldu.

İbrahim Tali Beyin telgrafı

ANKARA, 12 (A.A.) — İstanbul mebusu İbrahim Tali Bey gönderdiği bir telgrafname gazetelerin yanlış neşriyatı üzerine her taraftan telgraf ve mektup almakta olduğunu bildirmekte ve havodisin aslı olmadığının ilânını istemektedir.

Kaymakamlar arasında

ANKARA, 12 (A.A.) — Münhal bulunan Turul kaymakamlığına Yozgat maiyet memuru İhsan, Bileciğe Mardin maiyet memuru Baki, Susurluğa Ankara maiyet memuru Ali Münip, İncesuya Kastamonu maiyet memuru Muzaffer, Osmaniye Elâziz maiyet memuru Niyazi Ferah Ulukışlaya Diyarbakır maiyet memuru Nazım, Sorguna Çorum maiyet memuru Şevket, Erbaaya Fike eski kaymakam Hüseyin Ferit Fikreye Karaağaç eski kaymakam Cedit, Gö-nana Çobuk kaymakamı İzzet, münhal Erzurum mektupçuluğuna sabık Kulp kaymakamı Zafer Nezihi Beylerin tayinleri ile Artvin kaymakamı Kadri Beyin gövleni lüzum üzerine vekâlet emrine alınması ta'diki âliye iktiran etmiştir.

24 Halkevi daha açılıyor

ANKARA, 12. A.A. — C. H. Fırkası kâtabi umumiliğinden tebliğ olunmuştur:

1 — Halkevlerinin ilk açılmasının yıl dönümü olan 19 şubatı ta kip eden 23 şubat 1934 cuma günü Amasya, Bayezit, Bergama, Bitlis, Düze, Elâziz, Erzurum, İğdir Kula, Maraş, Mardin, Milâs, Mudanya, Müş, Sandıklı, Sirt, Silvan, Ünye, Ürgüp, Ödemiş, Uşak, Urfa ve Uzunköprü'de 24 Halkevi daha açılacaktır. Bununla memleketimizde büyük bir kültür müessesesi olan halkevlerinin miktarı 79 oluyor.

2 — Yeni açılan Halkevleri ve evvelce açılanların yıldönümleri büyük merasimle kutlanacaktır. Merasim 23 şubat 1934 cuma günü saat 14 te başlayacaktır.

M. Titulesco'nun beyanları

"Atina muahedesi Balkanlılar müşterek hayatı için bir hareket noktasıdır,"

ATINA, 12 (A.A.) — M. Titulesco Anadolu Ajansı'nın Balkan hususi muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

"Muahedename, kendimiz için vücuda getirdiğimiz en kuvvetli sulh vesikalarmandır. Bunu yapanların gayesi, imzalarını koymuş olan milletleri, dünyamın üzerine çökmüş bulunan umumî buhrandan çıkmağa medar olacak yegâne çare olan sulh içinde çalışmağa vakfi nefsedebilmeleri için onları hudutlarına ait kaygılardan kurtarmaktır. İnsanların kaderi, ölmek değil yaşamaktır.

"Muahedemiz, onun ahkâmını halisane kabul etmek isteyenlere açıktır. Muahedenamenin hiç bir devlet aleyhine müteveccih olmadığını söylemeğe hâcet yoktur. Tarif iktisadi, tahaffuzi müdafaa tedbirleri bir kimsede aleyhinde değil, bir kimsede lehinde yapılır. Hudutlarımız her hangi bir harbe karşı müdafaa etmek istediğimizden dolayı bizim tecavüz-kârane niyetler beslemekte olduğumuz söylemekle tıpkı soğuktan tahaffuz etmek maksadile arkasına bir manto giydüğünden dolayı bir adamın fesatçıyane maksatlar perverde etmekle itham etmek kadar saçmadır.

"Fakat Balkan anlaşma misakı, bu misakı imza etmiş olanlar arasında ve onlarla ihtihaklarını yürekten ümit etmekte olduğumuz müstakbel âkileri arasında ihdas etmiş olduğu menafî ihtihakile her sahada Balkanlılar arasındaki münasebatın inkışafına esas teşkil etmesi icap eder. Balkan devlet adamlarının vazifesi, bu işi sarfı gayretle başarmaktır. Memleketimizin hepsinin de fazla mahsulât ve emtiası vardır. Ufak bir hüsnüniyetle ve biraz gayretle bu mahsulât ve emtia diğer memleketlerde mahreçler bulabilir. Eğer menafîin müteakilen işimize yarayacak bir surette tanzimine — ki bu elimizdedir — uzun bir müşterek mazinin seremesi olan fikri temayülümüzün aynıni ilâve edecek olursak muntlak bir neticeye vâsil oluruz.

"Atina muahedenamesi, emniyet için bir vüsal noktası ve fakat Balkanlılar müşterek hayatı için bir hareket noktasıdır.

Balkan ihtilâfı küçük ihtilâf arasındaki münasebetlerin ne olabileceği hakkında sorulan suale cevaben M. Titulesco şöyle demiştir:

"İki ihtilâf, biri birinden ayrı şeylerdir. Fakat gayeleri yekdiğerinin aynıdır. Bu gaye de hali hazırdaki hudutları muhafaza etmektir."

BÜKREŞ, 12 (A.A.) — Bugünkü Romen matbuatı, Balkan misakı hakkındaki mütaaleleri neşretmektedir. Bu mütaalelerin hepsi de siyasi ve yarı resmi mahfilinin müsakin mana ve şümülî hakkındaki düşüncelerini göstermektedir.

Avusturyada da Arbedeler oluyor

(Başı 1 inci sahifede) miş, elektrik cereyanı kesilmiş, tramvayların işlemesi durmuştur. Hiç bir gazete intişar etmemektedir.

VIYANA, 12 (A.A.) — Yukarı Avusturyada gece saat 19 dan itibaren hareketin yerli yerine çekilmesi emrolunmuştur. Bu saatte bütün oteller kapılarını kapamaya mecbur tutuldukları gibi, her türlü toplantı da yasak edilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Düdük tamiri

Ben gazetelerin her yazdığına inanmam. Bunu gazeteler için bir tarz olarak söyleyeyim. Fakat gazetede her söylenen şeyin doğruluğunu kabul etmek zordur. Onun için gazete haberlerini ihtiyatla kabul ettiğim haberlerden biri de şudur:

"Galata kulesindeki saat düdüğü bozulmuştur. Tamir için düdüğü Avrupaya göndermişlerdir." Evvelâ şunu söyleyeyim. Avrupa gazetelerinde buna benzer hadiseler görülmez. Eğer bu çeşit şeylere rastgelirseniz biliniz ki; tuhaflık ve garabet olsun diye yazılmıştır. Bizde ise, garabet olsun diye değil, halkın haberi olsun diye yazılır. Ne ise o tarafı karıştırmayalım da bu haberi ele alalım.

Demek ki; bir düdüğü burada tamir ettiremiyoruz öyle mi? Sırasına göre bizim sanat erbabı Galata köprüsünü bile yerli fabrikalara yaptırmak için müracaatlar yapmıştır. O kadar muazzam sen kabiliyeti iddia eden sanatımız bir düdüğü tamir edemiyor mu? Biz Avrupa'da yüzlerce sanat mütehasssı ve sanat mühendisleri okuttuk. Bu Galata kulesindeki düdüğün tamiri bu mütehasssıların acaz brakacak bir şey midir?

Bu ufak haber şu yazdığı mülahazaların başında dolmaları'nın mucip oldu. Elbette sanat erbabı hem bu düdüğün mahiyetini, hem bizim sanat kabiliyetimizin hududunu bilirler. Bunu bana yazarlarsa ben de karileri tenvir edebilirim.

Bir daha tekrar edeyim: Mesele bir düdük meselesi değil; yanlış anlaşılması. Sonra "Bak! Felek düdük tamiri gibi ehemmiyetsiz bir şeyi mesele yapıyor" diye alay ederler. Mesele bizim sanat kabiliyetimizin derecesini, aşağı yukarı - ölçebilmektir. İskele maddesi ne imiş?

Yakın yazılarımdan birinde bir (iskele maddesi) nden bahsetmiştim. Ve bu tabirin gayri muayyen fakat biliniyor gibi görünen mevzu-lara bir alem olarak kullanıldığını söylemiştim. Karilerimden birisi bana bu (iskele maddesi) nin ne olduğunu sordu. Bilmiyordum. Ben de bizim (Kamus) a yani kari kütlesine müracaat ettim. Allah ekşik etmesin! Cevap gelmeye başladı.

(Şevket Tahsin) Bey ismindeki karimime göre bu tabirin esasını teşkil eden fıkra şudur: "Bir sabah eski İstanbul'da halk meydanlardan birinde bir adamın asılı olduğunu görür ve göğsünde:

"İskele maddesinden dolayı idam edilmiştir," ibaresini okurlar. Herkes bu (iskele maddesi) nin ne olduğunu biribirine sorar. Fakat bir türlü bunun mahiyetini bilen çıkamaz. Ni-hayet bir heyet teşkil edip bu meseleyi sormak için (Veziriazam) a gönderirler. Heyet azası Vezire sorarlar:

"Efendim! Falan meydanda asılı olan adamın kabahati ne idi ki böyle idam edildi. Acaba ye-ni bir kanun veya memnuiyet mi var?"

Veziriazam hiddetle cevap verir: "Bu devlet işidir. Halk müdahale edemez. Fakat madem ki; buraya kadar zahmet etmişsiniz size söyleyeyim. O adam (iskele maddesi) nden idam edilmiştir."

Vezirin hiddetini görenler, tabii süküt eder ve (iskele maddesi) ni nin ne olduğunu sormazlar. Asıl işin tuhafı Vezir de bu işi bilmiyormuş. O da Padişaha müracaat eder ve sorar:

"Devletim! Falan meydanda asılı olan adamın şüphesiz büyük bir suçu olacak ki; idamını ferman buyurmuşsunuz. Lâkin acaba kabahati ne idi?"

Padişah biraz düşündükten sonra: "Ha!.. der, hatırladım. Onu iskele maddesinden dolayı idam ettik."

Artık Vezir de ileri gidemez ve bu (iskele maddesi) böyle meçhul kalır...

Eğer bu fıkra işin hakikî şekli ise (iskele maddesi) sözünü tenvir etmekten hayli uzaktır.

FELEK

Vapurculuk şirketi idare meclisinden ayrılanlar

Vapurculuk Şirketi İdare Meclisinden ayrılan Tavil zade Hafız Beyle arkadaşları, şirketin vaziyet ve dahili muamelelerinde hakkında hazırladıkları layihayı, İktisat Vekâletine göndermişlerdir. Vekâletleri de bir iki güne kadar şifahanen kendileri izah etmek üzere Ankara'ya gideceklerdir.

Ekonomi

Yumurtacılar Kongresi açıldı

On milyon varidat yirmi milyona çıkarılacak

Samsun'da Türkiye'nin yumurtacılar kongresi evvelki gün memleketin her tarafından gelen altmış muraahhas ve muhabasssın iştirakiyle Cumhuriyet Halk Fırkası salonunda toplanmıştır.

Bütün Karadeniz muntakası ve iç Anadolu tüccarları İstanbul yumurtacıları, Banka müdürleri, nakliye şirketleri mümessilleri hazır bulunmuşlardır.

Samsun Fırka reisi Antalya mebusu Dr. Nazif Şerif Bey, bir nutuk söyleyerek muraahhasları C. H. F. sı namına selâmlamıştır.

İktisat Vekili Celâl Bey namına kongreye iştirak eden vekâlet mümessili Haluk Bey ve mmtaka iktisat müdürü Ziya Bey, yumurtacılarımızın inkişaf ve vaziyet hakkında kıymetli malûmat vermişlerdir.

Gazi Hazretlerine, İsmet Paşa Hazretlerine, İktisat Vekili Celâl Bey, Cumhuriyet Halk Fırkası umumî kütübüne sevgi ve saygılarını mütefakken bildiren encümenlerini seçmişlerdir. Kongre büyük faaliyetle çalışmaya başlamıştır. Memleketimize en ıptidai şartlar dahilinde on milyon lira getiren yumurtacılarımızın teşkilâtlandırılması sayesinde az zamanda 20 milyon liralık ihracat yapılabilecek derecede çıkarılacağı muhtakak görülmektedir.

Kongre mesaisi bu hedefe yürümektedir.

Heyeti umumiyeler

Kooperatif ve Anonim şirketler, se nelik heyeti umumiyelerini yapmaktada devam ediyorlar. Bütün şirketler, mart sonuna kadar heyeti umumiyelerini toplamış olacaktırlar.

Kahirede soğan borsası

Kahirede pamuk borsası gibi bir de soğan borsası tesisine teşebbüs edildiği bildirilmektedir.

Yunan borsa acentaları geliyor

Yunan borsa acentalarının dahil bulunduğu heyet yakın zamanda şehrimize geleceği haber verilmektedir. Borsa acentaları birliği, Yunan heyetini karşılamak için hazırlık yapmak tadır.

İş alıp verme teahhülleri

Yüksek iktisat meclisi kâtabi umumîliği, İstanbul ve İzmir Ticaret odalarından memleketimizdeki fabrikalar, halı müesseselerine iş veren ve alanlar arasındaki teahhülleri ve her müessesenin işçilere karşı yardım şekilleri hakkında bazı izahat istemiş tir.

İstanbulda bırakılacak istihbarat bürosu

İktisat vekâletinin yeni teşkilâtı meyanında Ankara'da kurulacak İktisat ofisinin başına Londra Ticaret mümessili Kurtoğlu Faik Beyin getirileceği şehrime dört kişiden mürekkep bir istihbarat bürosu bırakılacağı ve Kurtoğlu Faik Beyin istihbarat bürosunun vazifesine dair bir ta limatname hazırlanmış olduğu hab er verilmektedir. İstihbarat bürosu, şehrimizdeki ecebî ticaret mümessil leri odaları ve diğer ticarî mahallerle temas edecek, piyasa hareketleri ni takip edecek ve tüccarın ihracat maddeleri ve ecebî pazarları hak kındaki müracaatlarına cevap vere cektir.

İsvaçle yeni mukavele

İsvaçle aramızda Klearing esasına müsteniden hazırlanan yeni mukavele, evvelki günden itibaren meriyete girmiştir. Buna nazaran, İsvaç müvaredatına gümrüklerimizce en ziyade mazharı müsaade devlet müvaredatına tatbik olunan tarife tatbika başlanmıştır.

Yumurta fiyatları

Yumurta fiyatlarında düşüklük görülmektedir. Bu tezeyzülün, son aylar zarfındaki yumurta ihracatının azalmasından ileri geldiği söylenmektedir.

Acentaların aldıkları primaj

Ticaret odası idare heyeti, dün haftalık toplantısını yapmıştır. Bu ic timada odaya ait muhtelif dahili işlemler maada vapur acentalarının nav-lun üzerinden yüzde muayyen bir nisbette almakta oldukları primajın alın-pmasını yasakları görülmüştür. Neticede ihracat eşyasızın ecebî piya-salarında maliyet fiyatları yükselen primajın alınmamasına karar ver ilmiştir.

Liste yerine başka bir tedbir bulmalı

Piyasada muhtelif gıda maddeleri üzerindeki pahalılık devam etmekte-dir. Ticaret müdürlüğü, pahalılığın az çok önüne geçmek üzere, havayıcı zarurîye fiyatlarının azami ve asgari fiyatlarının her hafta resmen neşrin-i düşüncüsü, bundan başka toptan satış fiyat larını eyya üzerinde gösterilmesini de i-leri sürmüştür. Fakat belediye fiyat listele-rinin neşrinini kendi vazife ve salâhi-yeti cümlesinden görmüş, bir iki haf-ta bu listeleri matbuata verdikten sonra bundan da vazgeçmiştir. Beledi-yeye göre, bu listelerin neşri, bir

Belediyede

İnci sahte mi?

Belediye müfettişi tahkikat yapıyor

Kapağında mücevherat taciri Vahram Efendinin sahte bir inciye 140 lira kıymet koyarak yayımcu İlyâ Efendiye sattığı iddia edilmiştir. Belediye Müfettişlerinden Necati Bey bu hususta tahkikat yapmaktadır.

Aldığımız malûmata göre satılan bu incinin kültive denilen bir nevi inci olduğu ve sahte sayılmayacağı iddia edil-mektedir. Kültive inci, istridiyenin ağzına küçük sade parçaları konarak yapılmaktadır. Bu hayvanlar, sade parçaları beş sene, tükürükleri ile inci kaplamaktadırlar.

Bu vaziyette, tıpkı altın kaplama gibi bir nevi inci kaplaması vücuda gelmekte-dir. Esas inci ise gene istridiyeler tara-fından yapılmakta, fakat bunların içleri de sovan gibi, tabaka tabaka, inci dolu olmaktadır. Satılan inci, bu şekilde ol-duğu takdirde buna (500) lira kıymet konmaktadır. Kültive denilen incilerin imalini ilk defa Japonlar keşfetmişlerse de halen de yalnız onlar yapılmaktadırlar. Maamafahi, kültive inci, sahte inci addedilmemektedir.

Düdük yerinde

Galata kulesindeki düdüğün bozuldu-ğu ve tamir için Avrupadaki fabrikas-ta gönderildiği yazılmıştır. Galata kule-sine vaki olan müracaatımızda, düdüğün Avrupa'ya tamire gönderilmesi ölmadığı cevabı verilmiştir. Düdük te, dün tam saat 12 de ötmüştür.

Ekmek fiatı

İstanbul Belediyesinden: Şubatın on dördüncü, çarşamba gününden itibaren ekmek yedi kurus otuz para ve francela on iki kurustur.

Eakırköy - Yedikule yolu

Bakırköy ile Yedikule arasında otobüslerin geçtikleri yolun bazı yerleri çok dar olduğundan buralarda istinlakât yapı-lması ve meluz kazaları önüne ge-çilmesi tekkarür etmiştir.

Köprü mahallesi yapılıyor

Eminönünde Şeyh Mehmet Geylani mahallesinin ismi Köprü mahallesi ola-rak değiştirilecektir. Bu husustaki ka-nunî muamele tekkemmül ettirilmekte-dir.

Yatak başına 30 kurus

Universite tıp talebesinin istifade etti-ği şehir hastahanelerinde, yatak başı-na günde 30 kurus verilmesi tekkarür et-miştir. Belediye bu suretle, talebenin tabiatik görmesi dolayısıyla sarfettiği fa-zla ilaç ve saire parasını bütçe harcinde temin etmiş olacaktır.

Kasada saklanan eroinler

Bomontide bir evde eroin yapıp piya-saya sürenlerin davası meraklı safhada

Osmanlı Bankasında kiraladığı bir ka-sada eroin saklayan cürmü meşhut ha-linde yakalanan Alber Kaldron Efendi ve rüfekasının muhakemesine dün mevkufen gümrükteki 8 inci iktisat mah-kemesinde devam edilmiştir. Maznun mekiinde Alber Kaldron, Davit Safra, Davit Şilton, İlyâ Efendilerle İzzet ve Tahsin Beyler bulunuyorlardı.

Dünkü celsede bir çok şahitler dinle-nilmiştir. Bu meydana dinlenen Emni-yet ikinci şube müdürü Demir, merkez memuru Mennan, muhafaza istihbarat amiri Cafer, istihbarat memurlarından Hayri, İrfan ve Cevdet, emniyet kaçak-çılık bürosu komiseri Hikmet ve memur-larından Şerif Beyler, riyaset tarafından sorulan suallere cevapları eroin sebe-besinin ne suretle tarassut, takip ve der-dest edilmiş olduğunu bütün teferrüat-le anlatmışlardır.

Şahitlerin ifadelerine göre, hadise şöyle olmuştur: Alber Kaldron Efendi tarassut ve tak-ip edilmektedir. Kendisini takibe me-mur olanlar, onun Osmanlı Bankasına girdiğini görüyorlar. Arkasından kendile-ri de giriyorlar. Kaldron Efendi bu esnada kiraladığı bir kasanın başına geçmiş, anahtarını çıkarmıştır. Memurlar, bu vaziyette buldukları Kaldron Efendiye kasayı açmasını söylüyorlar ve açtırıyorlar. Kasa açılınca içinden evvel-ce saklanmış eroin paketi çıkarıyor. Bu-nun üzerine Kaldron Efendi muhafaza-yı götürülüyor, ifadesine Davit Safra Efendi ile Harbiyede Eliark apartman-nında oturduğunu söylüyor. Bir kısm memurlar hemen Eliark apartmanına gidip arama yapıyor; fakat bir şey bu-lamıyorlar. Diğer taraftan Kaldron Efen-

di, ele geçen eroinleri nereden aldığı su-aline şöyle mukabele ediyor: "İri yapıp bir adaman. Söylersem beni öldürür."

Memurlar, kendisine, teminat veriyor-lar. Nihayet o da bu eroinleri İzzet Bey isminde bir zattan aldığı ve daha da alabileceğini söylüyor.

Memurlar, kendisine "haydi bakalım, bunu ispat için İzzet Beyi telefonla bul ve bir miktar eroin satın alacağımı söy-le," diyorlar.

Kaldron Efendi, telefonu açıp İzzet Beyi buluyor. Aralarında şu muhavere geçiyor: "Alo, İzzet Bey.. Ben Kaldron, na-sılsınız?"

"Ben de iyiyim. Size telefon etme-ken maksadım, şu malum şeyden yedi ki-lo kadar daha lazım olduğumu söylemek-tir."

"Daha evvel benimle görüşmek mi istiyorsunuz? Peki. Bugün saat 3 buçuk-ta. Yeni postahane civarındaki şerbetçi-de sizi beklerim."

Bu telefon muhaveresinin bir kelime-sini bile kaçırmayan memurlar, o gün saat üç buçuktan itibaren şerbetçi dükkânında ve civarında lâzımgelen tertiba-tı almışlardır. Saat üç buçuk saatında, Kaldron Efendi şerbetçiye otururken, İzzet Bey de çıkıp gelmiştir. Yan masada oturan memurlar, Kaldron Efendi ile İzzet Bey arasındaki muhavereyi can-kulağı ile dinliyorlar:

İzzet Bey — Ben, bu alkam, Zon-guldağa gidiyorum. Onun için size bir-sini tavsiye edeceğim. Kendisine lâzım-geldiği şekilde açılabilirsiniz. Saat altı-da bu emin adam burada bulunacaktır.

Akşam gazeteleri, Osmanlı Bankasında kasa başında Alber Kaldronun kaçak eroinle yakalandığını haber almış ve nesretmişlerdir.

Memurlar, bu neşriyatın sebebenin di-ğer alâkadarlarını ikaz edebileceğini düş-ünerek ona göre hareket geçiriyorlar. Kaldron şerbetçi dükkânına gönderil-miyor. Kendisinin yerine, saat altıda em-niyet kaçakçılık bürosundan Şerif ve muhafaza istihbarat memurlarından Hay-ri Beyler şerbetçiye bekliyorlar. Saat altı-ya geçerken Hikmet Bey olduğu an-laşılan biri, koltuğunda bir paket, şerbet-çiye giriyor, terini siliyor, şerbetçiye,

Mahkemelerde

Gözüne biber!

Leon Ef. nin çantasını nasıl çarpmış?

Balıkpazarında tüccardan Leon Ma-nakyan Efendinin gözlerine biber serpe-rek, çantasını kappı kaçmaktan suçlu ezacı grağı Yervant Efendinin duruş-ması dün, birinci sulh ceza mahkemesin-de yapıldı. Suçlu, zabıttaki ifadesini inkâr ediyordu. Şahitler ise aksini iddia ederek, Yervant Efendiye çantayı ka-parken gördüklerini söylediler.

Biborin satın aldığı dükkânın sahi-bi İsmail Hakki Efendinin şahit olarak celbi için muhakeme başka güne uralak-tı.

Adliyenin tamamen yerleşmesi

Adliye devairinin tamamen yerleş-tirilebilmesi için posta ve telgraf binası-nın diğer kısımlarında da tahliye ettirilmesi esas itibarile kararlaştırıldığı söylenmek-te-dir. Bu takdirde, posta ve telgraf dai-relerinin Beyoğlu adliye binasına nakle-dilmesi muhtemeldir. Maamafih bu hu-susta kat'i karar, Adliye Vekili Saraoğ-lu Şükrü Bey İstanbul'a geldikten sonra verilecektir.

Maslak faciası

Maslak otomobil faciası tahkikatı bit-mek üzere. Şahitlerin hemen hepsi dinlenilmiş gibidir. Hadise mahallinde bugünlerde yeni bir keşif yapılacaktır. Otomobil sahibi Taragano Efendinin mevkufiyeti devam etmektedir.

Tazelenen bir dava

Universite talebesinden Bedrettin B., hakkında mektepten çıkarılma kararı ve-ren sabık Edebiyat Fakültesi inzibat meclisi azalarından Köprülü Zade Fuat, Şekip ve Hâmit Beyler aleyhinde bir dava açmıştı. Dava evrakı, adliye yangınun-da yandı için Bedrettin Bey, yenileme bürosuna müracaatla davasını tazelemiş-tir.

Bir plâk davası

Müverrih Ahmet Refik Bey "Gönül", isminde nesrettiği şarkıyı plâklara ala-n ve okuyan muğanni ve muğanniyeler aleyhinde bir dava açmıştır. Ahmet Refik Bey bu dava hakkında diyor ki: "Bir sene evvel mahkemeye mür-aacaat karar vermiştim. Fakat dava ikame-si için vekâlet verdiğim avukat, bugü-ne kadar bir şey yapmadığından bizzat mahkemeye müracaata mecbur kaldım."

Va-N'dan bir sual

Adliye yangını tahkikatale meşgul ol-an tetfîş heyeti, dün muharrir Valâ Nu-rettin Beyin malûmatına müracaat et-miştir. Valâ Nurettin Bey, yangından evvel yazdığı bir yazıda, adliye binası-nın yanmıya mahkûm olduğundan bahset-miştir. Kendisinden, bunu nereden istid-lâl ettiği sorulmuş olması muhtemeldir.

Felsefe

Kasımpaşada Üç ev yandı

Yangının sobadan çıktığı tahmin ediliyor

Dün sabaha karşı saat 5 te Kasım paşada Hasköy caddesinde 16 numara lı Ali Efendinin sahibi olduğu Em-niyet müdürlüğü müteferrika mürette batından Hamdi Efendinin oturmak-ta olduğu evden yangın çıkmıştır. Yangın bekçiler tarafından görüle-rek polis haberdar edildiği gibi, di-ğere taraftan yangını Galata kulesi de görmüştür. Hamdi Beyin evi tama-men yandıktan sonra, aets ittisalin de-ki Saadet Hanım ile Binbaşı Ka-zım Beyin evine de sirayet etmiş, bu suretle üç ev tamamen yandıktan sonra ateş itfaiye tarafından söndü-rülmüştür. Yangın çıkan ev sigorta-sızdır. Ateş sobadan sıçrayan kıvılcımlardan çıkmıştır. Zabıta yangın hakkında tahkikata devam etmekte-dir. Evvelki gece Kutucularada çıkan yangın tahkikatı da henüz ikmal e-dilmemiştir.

Çarpışma

Dün Eminönünden Edirnekapiya giden 77 numaralı tramvay Şehzade-başı Fevzi Paşa caddesinden geçe-riken 1911 numaralı şoför Kirko-r Efendinin idaresindeki otomobile çarpmıştır. Bu çarpışma neticesinde otomobil cür'zi surette hasa-ra uğramıştır.

Cami mahzeninde bir ceset bulundu

Evvelki gün Şehzade caminde na-maz kılmak isteyenlerden birisi ca-miin mahzeninden bir fena koku geldi-ğini hissederek camiin müezzinini haberdar etmiştir. Camiin müezzi-ni de polisi haberdar ederek mahzen po-lislerce açılmış, bunlar da fena koku yu-dyunca vaziyetten müddeumu-miği ve polis doktorlarını haberdar etmişlerdir. Mahzende taaffun etmiş bir ceset bulunmuştur. Müddeumu-mi muavini Şefik Bey ve zabıta tabibi Cemil Beyler cesedi muayene et-mişler, doktor Cemil Bey ölen adamın kendi ecelile vefat etmiş olduğuna da ir rapor vermiş ise de, cesedin bir de fa da Morga kaldırılması muvafık görmüştür. Ceset Morga kaldırılmış-tır. Tahkikat neticesinde cesedin Şeh-zadebaşında ve o civarda serseri do-laşan ve dilenen Diyarbekirli 55 yaş larında Çoban Ömer oğlu Mehmet ol-duğu anlaşılmıştır. Bu adamın için-de su bulunmayan mahzende soğuktan korumak için yatıp kalktığı an-laşmıştır. Üzerinde 70 kurus para ile iki tezkere bulunmuştur.

Sekiz kilo esrar

Ayyansarayda Hammal Osman kulübesinde 8 kilo esrar müsaderede edilmiş, Osman mahkeme verilmiştir. Ahırkapı iskelesine yanan bir ka-yıta çıkan Mehmet ve Yusuf İzzet-tinin üzerlerinde bir mikdar esrar bu-lunarak müsadere edilmiştir.

Meclis reisimiz

Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretleri dün Tokatliyan otele giderek bir müddet istirahat etmişlerdir.

sağa sola bakıyor ve nihayet şerbetçiye: "İzzet Bey gelmedi mi?" diye soruyor.

"Hayır, cevabını almca dükkândan çıkarken memurlar tarafından çevriliyor, koltuğunun altındaki pakette ne olduğu sualine "mal, diyor. Paket açılınca, bu malın eroin olduğu görülüyor."

Hikmet Bey "bunu nereden aldın?", sualine "İzzet Beyden," cevabını veriyor. İzzet Beyin Bebek civarındaki ikamet-gâhında arama yapıyor. Fakat bir şey bulunamıyor. Hikmet Beyin cebinden bir elektrik makbuzu çıkmıştır. Bu makbuzun tetkiki, taalluk ettiği yerin elektrik sarfiyatında haddin çok fazla-lık olduğunu gösteriyor. Burası, Bomontide bir evdir ve Hikmet Beyin tahtı isticardır. Sıkı bir sorgu Hikmet Bey-in itirafile neticeleniyor.

"Madem ki, onlar beni eleverdiler. Ben de hakikati söyleyim," diyor ve itirafatta bulunuyor.

Filhakika memurlar, Bomontideki eve gidince oradaki gizli eroin imalâthane-sini kolayca meydana çıkarıyorlar. Ka-zan başında İlyâ Efendi vardır. Tahain Bey de oradadır. Hepsini derdest ediyor-lar ve mahkemeye veriliyorlar.

Demir, Cafer, Mennan Beylerle yukarıda isimleri geçen diğer şahitlerin ifade-leri bu merkezde idi.

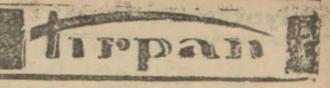
Bunun üzerine şahitlerin bu ifadele-rine karşı bir diyecikleri olup olmadığı sorulan suçlulardan Kaldron Efendi:

"Hadise, filhakika böyle oldu. de-miştir."

Safra Efendi, kendisinin bu işte alâka-sı olmadığını söylemiştir. İzzet Bey de: "Ben, bir kömür işi için şerbetçiye gitmiştim. Bu işle alâkam yok, demis-tir."

Suçlulardan Şaban Efendi, henüz ya-kalanmamış olduğundan ifadesine mür-aacaat edilememiştir.

Mahkeme, bu meselenin alâkadarların-dan olup henüz yakalanmayan Şaban, Hikmet ve Lütfi Beyler hakkındaki mü-zekkere cevabına itiraz eden muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Peçeli kadın!

Bu bir piyes veyahut film adı de-gildir.

Bu, günün hadiseleri arasında göze çarpan bir vak'ın kahrama-nıdır.

Geçen gün bir vapur Üsküdar iskelesine yanaşırken yolcular ara-sında kalın çarşafı, yüzü kalın peçeli bir kadın önünü görememiş ve iskeleye basıyorom diye boşlu-ğa adım atarak denize yuvarlan-mıştır.

Güçlükle kurtarılan kadının on-sekiz yaşında bir kız olduğu an-laşılmıştır.

Torba çarşaf ve kalın peçe inkı-lâp müzesine mal olmuş birer kıya-fet örneğidir.

Fes ve kafes, divit ve rahle, ka-mış kaleme ve lifli mürekkep gibi artık hayatımızdan çekilip sırmalı cüz kesesi, falaka deynek gibi antikalar sırasına giren şekil âdet ve kıyafetler yeni cemiyetin tama-mile yabancısıdır.

Hele yeni nesil bunları, bizim vaktile yeniçeri kıyafetlerini seyred-erken duyduğumuz hayret ve meğ-hamet hisleriyle temaşa ediyor.

Günün birinde narçeği rengin-de, mezar taşı şeklinde ucu püs-küllü bir fes gördüğümüz zaman gözümüz takılıp gidiyor, âdetâ öm-rümüzde tesadüf etmediğimiz bir garibe gibi hayretle seyrediyoruz.

Topuklarına kadar kalın bir si-yah torbaya girmiş, yüzüne kara bu-lut gibi kalın ve ağır peçe koymuş bir kadın gördüğümüz zaman da aynı şaşkınlığa düşüyoruz.

Fakat bizim yalnız şekil yüzün-den düştüğümüz bu şaşkınlık hiç bir zaman on sekiz yaşındaki genç kı . n kalın peçesile denize yuvar-lanırken duyduğu şaşkınlığa benzemez.

Bizim için kalın peçeli genç kız umumî hayatın çerçevesinde ancak tezat ifade eder. Fakat bu genç, kızın yüzünü göstermek için düdüyayı görmekten mahrum kalışı anut, sağır bir taassubun ifadesi-dir ki âkibeti daima sendelemek, kapaklanmak denize ve uçuruma yuvarlanmaktadır.

Mahkemelerde adalet tevzi eden, devlet dairelerinde âmme vazife-leri gören, muhasebat divanında devlet bütçesi mürakabe eden ve memleket mukadderatında çok mühim roller alan unanık, yüksek Türk kızları ve kadımları... Yüzü-nü göstermemek için önünü görmü-yerek denize yuvarlanan hemçün-sinize ve onun eşlerine hayati ve dünyayı göstermek için bize yar-dım ediniz.

Barhan CAHİT

İnhisar ar Vekâleti hukuk müşaviri geldi

Inhisarlar Vekâleti hukuk müşa-viri İlhami Bey dün Ankara'dan şeh-rimize gelmiş ve dün İnhisar umum müdürlüğüne giderek müdürü umu-mî Hüsnü Beyle, inhisar memurlarının tekaütüğü hakkında temziri edilen kanun profesinin tetkikatale meşgul olmuştur.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetvelidir)

12 Şubat 1934

Akşam Fiyatları		Tahvilât	
İstikrazlı dahilî	95.25	T. askeriyeye	9.75
1933 İstikrazı	98.50	Elektrik	—
Sark D. Yolları	2.60	Tramvay	—
Unitik	28.30	Tünel	—
" II	27.20	Rihtim	17.75
" III	27.90	Müessesil	54.50
Gümrükler	9.75	" II	47.60
Bağdat	—	" III	47

E S H A M

İş Bankası Nama	10	Telefon	12
-----------------	----	---------	----

Stratosfer Kurbanları

Yazan:
G. A.

Şimendifer ve otomobil kurbanları, deniz kurbanları, hava yolları kurbanları yetişmişmiş gibi şimdi bir de Stratosfer kurbanlarından bahsedilmeğe başlandı. Belçikalı Profesör Piccard iki defa Stratosfere kadar çıkmış, birincisinde 15,781 metre, ikincisinde 16,936 metre yükselmiş ve her ikisinde de güzel güzel inmişti. Genç Sovyet Rusyanın alimleri daha ziyade yükselmek istediler. Geçen Eylülde on dokuz bin metreye kadar çıkmışlardı, bu kadarla kanmadılar, bu sefer yirmi iki bin metreye kadar çıktılar. Fakat yere inerken Ossoviakhim adını taşıyan balonları koptu. Vasenko, Oussiskin ve Fedeseinko isimlerin de olan bu üç alimin nasıl teltik olduklarını bir kaç gün evvel gazetelerde okumuşsunuzdur.

Bu kazada, her vakit sakın olan Stratosferin hiç kabahati olmadır anlaşılıyor. Alimler ölmüşlerse de yol defterleri duruyor: Balon yirmi iki bin metreye çıkmış, hattâ orada on iki dakika durmuş, içindkiler Stratosferin ebedi sakinliğinin zevkini tatmışlar. Fakat sonra, gece pek geç olmadan evvel yere inmek için, galiba acele etmişler. Bundan dolayı balonun ipleri kopmuş. Bulutların üstünde, Stratosfer içinde kar ve buz olamayacağından, balonun buzlardan koptuğu haberinin aslı yok. Bu haberi Stratosfer ne demek olduğunu bilmiyen bir cahil adam uydurmuş...

Doğrusunu isterseniz, Stratosfer ne demektir, orada niçin kar ve buz yoktur? Bunları bilmiyen cahil adamlar da pek çok. İlimin, fennin üst üste çıkardığı yeni tabirlerin hepsini öğrenmeğe herkeşin vakti olmuyor. İki üç seneden beri gazetelere giren bu Stratosferin ne demek olduğunu henüz herkes öğrenemedi.

Stratosfer, lûgat manasile, havanın ufki tabakaları yuvarlağı demektir. Fakat fenni tabirlerin lûgat manası da insana büyük bir şey anlatmaz. Onun için bu mana biraz izaha muhtaç:

Bilirsiniz ki, hava içinde yüksekçe çıkıldıkça hararet derecesi azalır. Bu azalma her yüz metrede, santigrat hesabı ile, 0,6 derecedir. On iki bin metre yükseklikte hararet sıfırdan aşağı 55 dereceye kadar iner. Fakat o kadar. On iki bin metreden daha yukarısında, otuz bin metreye kadar hararet aynı derecede kalır. Otuz binden yukarıda ne olur? diye soramayız. Onu da düşünürsek zihnimiz daha ziyade karışır. Şimdilik on iki bin metre ile otuz bin metre arasında kalalım. Burada hararet niçin aynı derecede yani, sıfırdan aşağı 55 dereceye kalıyor? Çünkü otuz bin metreden aşağıda hararetin değişmesi havanın amudî hareketlerinden ileri geliyor. Bu amudî hareketler on altı bin metreden daha yüksekçe çıkıyorlar. İşte, bundan dolayı on altı bin metreden sonraki yükseklikte - otuz bin metreye kadar - hararet değişmiyor.

On altı bin metreden aşağı, hava takabalarım içinde hem amudî, hem de ufki hareketler olduğundan oraya kadar havaya troposfer yani lûgat manasile inkrilâplar yuvarlağı diyorlar. Daha yukarısında bulunan havaya da, yalnız ufki hareketler olduğundan

Stratosfer deniliyor. Bu on altı bin metre sayısının da her yerde elifi elifine doğru olamayacağını, memlekete göre, mevsime göre aşağı yukarı değişeceğini elbette tahmin edersiniz.

Stratosfer içinde rüzgâr pek nadirdir. Bulutlar da pek müstesna. Yağmur, kar, dolu orada hiç görülüyor. Sıfırdan aşağı 55 derecede soğuk olmakla beraber daima güzel, sakin, berrak bir hava. On altı bin metre yükseklikte bir kök yaparmak mümkün olsa — içinde kaloriferi olmak şartile — insan Lodos ve Poyraz fırtınalarından, rutubetten azade her vakit rahat bir ömür geçirebilecekti.

Fakat balonlarla o kadar yükselmeye çıkan alimler oralara elbette bir kök yeri aramak için gitmiyorlar. O halde, işleri esasen la boratuvarlarda emniyet altında çalışmak için, canlarını tehlikeye koyan bu ilim adamları niçin bu kadar yükselmeye çıkıyorlar?

Kendileri söylemiyorlarsa da, her şeyden evvel bir spor merakı, kimsenin çıkamadığı yüksekliğe kadar gidip bir rekor kırmak hırsları da bu işte bir amil olduğunu unutmamalıdır.

Belçikalı Profesör F. N. R. S. balonıyla iki defa göklere çıktığı vakit başlıca Rayons cosmiques denilen kâinat suatını ölçmeğe gitmişti. Bunun ne demek olduğunu, gene Milliyetin bu sütunlarında Doktor Bey anlatmıştır.

Rus alimlerinin yirmi iki bin metreye kadar yükselmekten mak satları yalnız ilme hizmet etmek değil. Bu kazadan sonra, geçen Eylülde yükselen balonu yapmış olan M. Prokofiev şöyle söylemiş: — Kâinat suatını tetkik etmekte ilmi ehemmiyetin pek büyük olduğunu biliyoruz. Fakat bu tetkik bizim için eras değildir. Stratosfer balonu kıvama geldiği vakit, ki, bu da bir kaç senelik bir iştir, memleketimizdeki o pek uzun mesafeler, bir tecavüze karşı artık bir muhafaza vasıtası olmak için çıkacaktır. Bundan dolayı, hiç kimsenin Stratosfer balonıyla bize hücum edememesi için, biz o balonu herkesten evvel kıvama getirmeliyiz."

Bu mülahaza, şüphesiz, hakızsı sayılmaz. Stratosfer içinde ucaak olan balonlar, tayyareler, daha aşağı tabakada uçanlardan üç defa daha hızlı gideceklerdir. Bu hedefa Moskova'yı Japonyadan ayrıran koskoca Sibirya da üç defa küçülecek demektir.

Stratosfer içinde hava tazyikinin azalması şimdiye kadar insanların, tayyarelerin oraya kadar çıkmasını engel oluyordu. Belçikalı Profesör, balona asılı olan madenden sepetin her tarafını sık sık kapadıktan sonra içinde kalan havayı da suni olarak yenileştirmek çaresini bulunca insanlar için Stratosfere çıkmağa, bu taraf tan, bir tehlike kalmadı.

Motorlara lüzum olan hava tazyikine gelince bunu da havayı çekip sıkırdıktan sonra motorlara göndermek bir makine yapmak — hiç olmazsa nazari olarak — kolay olacaktır.

Bunları düşünen Belçikalı Profesör, Stratosfer içinde yolculuk işi kurulduktan sonra, Avrupada bir adamın sabahın dokuzunda kahvaltısını ederken, Amerikanca telefonla öğle yemeğine davet e-

HİKAYE

YANGIN

Hulki, kadın kısıncılığının cehennemi içinde yaşayanlardan biriydi. Şehimin muhabbeti artık bir hastalık haline gelmişti. Boyunbağı ütülete, traş olsa, cebine temiz bir mendil alsa karıştı gözlerini onun gözlerine diğer, uzun uzun düşünür, bakışları ateşlenir, ne yapacağını şaşırırdı. Evlerinin içinde bu yüzden kavga, gürültü eksik olmazdı. Halbuki, delikanlı, evlendiğinden beri karısına ihanet etmeği aklından bile geçirmemişti.

İki gün evvel Pendige akrabalarını ziyarete gitmişlerdi. Dönüşte ucuzdur diye üç oğla aldı. Şehime bu sabah erkenden kalkmış, üç oğlunun hepsini malkinden geçirmiş ve içine bolca çekmek için ilave ederek kimyonlanmış yası yassı köfteler halinde hamur tahtasının üstüne dizmişti. Hulki yatağından kalkıp kahvaltılık etmek için aşağı inince gözleri faldağı gibi açıldı. Küçük yavuz anasının yaptığı bu münasebetsizliğe hiddetlenmiş gibi bir kösedeyi havaya fırlatıyordu. Biraz sonra köfteler tavanda içindeki cazırdan yağda kızarmaya atıldı: Lâkin nedense hep dağılıyordu.

Evin içinde iki kişi idiler. Üç oğla etten bu kadar çok köftenin ne lüzumu vardı. Çocuk meme emiyor, arasıra piriç onlu mamadan başka bir şey yemiyordu.

Saç mangalın başına oturup çayını içti. Bir kaç zeytin tanesi yedi. Etraf darıma dağılmıştı: Kirli çamaşlıklar bir köşede duruyor, mangalın yanında bebeğin kırmızı patikeleri, nemli duvarın köşesinde iki çiviye gerilen ipin üstünde eski entariler, yamalı hırkalar gözüktüyordu.

Şehime saçları kim bilir kaç gündür taranmamış, keçeleşmiş, yüzünde ve burunda uçan kararla içeri girdi. Elinde tuttuğu tava içindeki dağılmış köfteleri gözeterek bağırdı:

— Bilmem... Ne biçim et alırsın? Sıf yaz... Böyle köfte mi olur, hep dağılıyor.

Delikanlı sesini çıkarmadı. Ufacık bir itiraz etse saç başa başa geleceklerini bilirdi. İki senedir asabından hasta olan karısının kahrına böylece tahammül etmesini öğrenmişti. Çocuk yerde katıla katıla ağlıyor, gözyaşları kirli yüzünde titriyordu. Kadın:

— Yezidin piçi, gebermedin gitti sende... Dedi, yavrusunu tartakıyarak kucağına aldı. Memesini ağzına tıktı.

Biraz sonra çocuk susmuş bir kenara yatırılmıştı. Kadın köfteleri yeniden yoğurarak bir tencereye koydu, kavurdu. Ve üzerine biraz sıcak su ilave ederek kaynamaya terketti.

Hulki, kâğıt yapıtırlmış kırık camın aralığından ensesini üşüten soğuga ve gençlik hayatını zehir eden şu mavi gözü, pasaklı deli karısına içinden küfürler ederek lapa lapa düşen kavruları seyretti. Birden pencerenin önünde dudakları ve kirpikleri boyalı, siyah mantolu, sarı sonsonlu bir hanım peyda oldu. Karlıdan ve soğuktan hiç perva etmiyor, pencere tarafına çevrilmiş yaşlı gözlerinde saadetin nihayetsizliği güliyordu. Delikanlı tanıdı: Bu güzel kadın Göztepeli Şermin. Birlikte uzun bir aşk macerası yaşadıkları Şermin... Kadın hâlâ peşini bırakmıyordu. O, biraz yolunu şaşırmış bir kadın olduğu, kendisi de evli bulunduğuna için Hulki onu daima reddetmişti. Fakat:

— O sırada Şehime tencerenin kapağını açtı. Kaşıkla içini karıştırdı. Köfteler, buluşuk renkli koyu bir çorba haline almıştı. Demek bir haftalık yemekleri şu tencere içindeki kimyonlu, yağlı, tuzlu bulamaçtı. Ve hayat arkadaşları da karşısındaki şu ayak ve ellerinin tırnakları uzamış, başı, yüzü kirli bir köpek gibi pis şu çilgin karıydı öyle mi?

Beyni, kafatasının içinde fıkrdamaya başladı. Böyle evlilik hayatına, aile saad-

dildiği vakit — Pariste saat dokuz iken New-York'ta ögle olunca ya kadar sekiz saatlik zaman geçeceğini de hesap ederek — saat te sekiz yüz kilometre yol giden bir tayyare ile ne kadar rahat ve çabuk gideceğini ne güzel tasavvur ediyor.

Doktor G. A.

detine, zevceye sadakate isyan etti. Hem elbiselerini giyerek kendisini dışarı attı:

Karış arkasından: — Herif nereye gidiyorsun... Boyun devrilsin. Diye haykırdı.

Yumrukları sıkılmış, dişleri birbirine kilitlemiş, karların içinde arap Zehrann evine koştu. Şermini tahmin ettiği gibi orada buldu. Eski sevgilisinin ellerine sarıldı. Beriki:

— Aşkta sebat eden muvaffak olur. Diye mütehirane güliyordu.

Delikanlı bütün hıranını, sefaletini ve aile yüzünden uğradığı felâketü hıncıra hıncıra ona bağırmak istedi; fakat boğazını bir el sıkıyor gibiydi. Sesi çıkmıyordu.

Saadetsiz hayatı, şüpheli bir kadının çilgin, şüpheli ve yaldızlı sandetile değişirdi. Yaprakları sararmış eski aşk romanının sayfalarını yenileştirdiler. Bir haftalık aile cehenneminden uzak, otomobilin içinde, sazlı içki sofraları başında, kırmızı abajorlu yarı karanlık odalarda aşk ve ihtiras dakikaları yaşadı.

***

Şehime, kocasının evinden çıkışı hiç beğenmemişti. Bir gün gelip te bu tazyikinin, bu tahammül edilemez hallerinin zevcini isyan ettireceğini hiç düşünmemişti. İlk gece yapyalnız, gözyaşlarla kimyonlu et çorbasından bir kaşık yedi.

Ve sabaha kadar gözüne uyku girmedi. Kimsesizdi Hülkiden başka, küçük yavrusundan gayri dünyada kimsesi yoktu. İhtimali kocası artık eve gelmeyecekti. Belki de başka bir kadınla evlenecekti. Ah. Ne yapmıştı? Ertesi gün karakola müracaat etti. Şifalı bir cevap almadı.

Mahkemeye gidecek oldu. Parası yoktu. Ayağına yirtik lastikler, başında eski bir şal parçası, çocuğunu kucağına alarak ağlaya ağlaya komşulardan, suradan buradan Hülkiyi sordu. Hatta bilmediği kapuları bile çaldı. Yok... Yok... Gececi uykusuz, yemek vakitleri iki üç kaşık buluşuk esmer köfte çorbası, gazı bittiği için bardaktan yaptığı bir kandilin sönişi ışığında titriyerek, ağlıyarak pişman ve hâlâ kocasını kaskanarak geçiyordu.

Seciyesini bozmuş insanlarda vefa denilen sadakat bulunmaz. Şerminle Hülki kavga ettiler. Delikanlı ona "aşifte", dedi. Kadın: "Pinti, serseri", diye mükabele etti. Aldığı bir maası da böylece bir karının uğruna harcamış olarak bir gece yarısı boş evinin yolunu tuttu. Acaba karısı yapyalnız ne yapmıştı, kaç gündür nasıl geçinmişti? Bulanık çorbası bitmişiydi; ekmeği var mıydı? Çok yüzüne baktı. Kiplerimiz idi. Kendi evinin sokağı tarafından kıvılcımlar uçuyordu, evhah... Yangın vardı:

— Şehime kim bilir ne kadar korkmuştu. Vah, vah... Diyecek koşmağa başladı. Kalbi helelelele çarpıyordu. Sokağa saptığı zaman gözleri karardı, sendeledi. Yanan kendi vevi idi. Kaplama tahtaları çatırdıyor, pencereden alavler, dibi uzağıyordu. Meçhul bir kalabalık sokağı doldurmuştu. Bu adamlar:

— Yanan benim evimdir. Kurtarın... Karın, çocuğun nerede... Diye haykırmadı. Bir haftalık vicdansızlığı düşünerek sustu. Çayır çayır yanan yangının karşısında bir mürcim gibi titredi, ağladı, ellerini yüzüne kapayarak hıncırdı.

Üstünü başını yırttı. Ellerile saçlarını kopardı.

Uluhan bir köpek gibi, uğursuz bir baykoş gibi:

— Şehime... Yavuz, Şehime... Yavuz! Diye haykırdı.

Hulki o geceyi karakolda geçirdi. Ertesi gün evin enkazı arasından yanmış

İttihadı Millî

Türk Sigorta Şirketi

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir

Merkezi idaresi : Galatada Ünyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel. Beyoğlu : 4887. 636

Yarın akşam ARTİSTİK Sinemasında
Güzel muganniye JARMILA NOVOTNA'yı
Meşhur tenor HANS HEINS BOLIMAN'ı
ve genç komik FRITZ SCHULZ'u

Cazibedar havaları, nefis musiki ve zengin mizansen havi

FAKİR TALEBE

Eğlenceli Viyana operetinde tekrar göreceksiniz.

Claude Farrere'in

HARP

filminde en büyük deniz muharebelerini ve en büyük harp sefinelerinin batmasını göreceksiniz. Pek yakında

ARTİSTİK'te (13244)

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL:

18 Plak neşriyatı.

19 Anadolu Ajansı ve Muhtelif neşriyat.

19,30 Eftalye Sadi hanım grubu tarafından alaturka musiki neşriyatı (Sadi, Refik, Şeref Beyler iştirakile).

21,20 Mesut Cemil Bey tarafından masal Anadolu Ajansı ve Borsa habercileri.

21,30 Orkestramız tarafından Oda musiki.

ANKARA:

12,30 Gramofon

18 Orkestra: Verdi Ouverture Nabucodonosor Bizet I ve Zinci suitesi

L'arlesienne.

18,45 Alaturka saz.

20 Ajans habercileri.

VARŞOVA 1415 m.:

17,55 Pişano konseri, 18,15 Pişano ite caz.

18,35 Plak (Salon musiki), 19,15 İktisadi neşriyat, 19,20 Karnaval zamanına ait neş'eli neşriyat, 20 Muhtelif müşahabe, 20,05 Üç perdelik Havayı çiçekleri, Fleur de Havai isimli Paul Abraham'ın eserlerinden operet temsili, 23,30 Dans musiki, 24 Müşahabe, dans musiki.

BUDAPEŞTE 550 m.:

18,30 Sogomni orkestrası, 19,50 B. Kenez Lili tarafından pişano konseri, 18,30 müşahabe, 21 Haberler, 21,20 Berci Racz Sigana takımı, 22 Neş'eli neşriyat, 24 Budaşeste musiki heyeti tarafından konser, 1 Maudits caz takımı.

VIYANA 507 m.:

18 Karnaval, 18,20 Richard Wagner'in eserlerinden plâklar (Vagneria öldüğü gün münasebetile), 19,10 Genç alimler, 19,35 Ders, 20 Aktüalite, 20,15 Müşahabe, 20,30 Karnaval popürisi, 22 Karışık neşriyat, 23 Son haberler, 23,20 Plak konseri, 24,30 Bad-Ausseeden naklen karnaval neşriyatı.

küçük bir çocuk ceseti çıkarıldı. Bahçedeki karların üstünde de Şehimeyi çirçiplak, söğuktan donmuş, kaskatı buldular. Tahkikat neticesinde: Meselenin aile geçimsizliğinden ileri geldiği, muallim Hülki Efendinin hanesini terk ile alüfte kadımlarla temas neticesi, zevcesi kancıklık ve sefalet yüzünden tecennün ederek evvela çocuğunu boğarak öldürdüğü, ve sonra da evini yakmak suretille bütün mahalle halkının hayat ve emvaline süikast edilmiş bulunduğu anlaşıldı. Hâdiseye hukuku umumiyeyle alakadar etmiş bulunduğundan mütebebbi olarak her ne kadar zevce Hülki Efendi tahtızanna alındı ise de tebbadlıde yapılan muayene neticesinde mumçileyhin şuru muhtel olduğu görülebilmek emrazı aklıye hastahanesine sevkolundu. — O. N.—

Rath
Chatterton
FRISCO JENNY

BEN
FAHİŞE
MIYIM?

15 Şubat Perşembe akşamı
TÜRK SINEMASINDA
(13243)

Yarın akşam MELEK
Amerikanın en şık giyinen sevimli ve parlak yıldızı

LİLY
DAMİTA

tarafından nefis bir tarzda ibda edilen çok neşeli bir eser takdim edecektir.

ŞEN
OLALIM

Fransızca sözlü büyük
Metro - Goldwyn - Mayer filmi
(13247)

Erkek sinema artistlerinin en meşhuru
FREDERİK
MARCH

GARY GRANT

ve
CAROL LAMBARD

KARTALLAR
UÇARKEN

Fransızca sözlü Paramount
filminden PERŞEMBE
matinelerden itibaren

IPEK sinemasında
(13248)

Milliyet

Asrın umdesi "MILLİYET"

ABONE ÜCRETLERİ

Türkiye için Harik İhtisap
L. K. L. K.
3 aylık 4 — 8 —
6 " 7 50 14 —
12 " 14 — 28 —

Gelen evrak geri verilmeye. Müddet geçiren nüshalar 10 kuruştur. Gazetemiz telif hakkı ile yayımlanmaktadır. Gazetemiz ilâhların muayenesini kabul etmez.

Yıkılan Bir Kalp

Yazan:
Stefan ZWEIGTercüme eden:
İsmail MUŞTAK

sanız hakkınız var.. Madem ki bu hayasız kadını kolundan tutup zorla elinizden alıyordunuz, ne yapasınız hakkınız var.. Madem ki ben ağzımı açmıyorum, alçakça susuyorum, alçak ben..

İhtiyar adam hiddetinden, acizinden öyle zangır zangır titriyordu ki düşmemek için tutunmağa mecbur oldu ve birden yere tükürerek sendeliye bahçeden çıktı.

İhtiyar Salomon ufak kasabanın sokaklarında ağır adımlarla yürüyordu. Bir aralık bir dükkânın camekânı önünde ansızın durdu: Burada seyyahlara mahsus esya, gömlekler, fileler, blüzerler, balıkçı levazımı, kravatlar, kitaplar, pastalar sun'ı birer pramiş şeklinde, üstüste, yan yana, karmakarışık teşhir olunmuştu. İhtiyar adam bunların hiç birile alâkadar olmadı. Onun nazarları bu zıynet ve zarafet yığını içinde yalnız bir eşye-

hakir bir köşeye atılmış mütevazı ve kıymetsiz bir şeye saplanıp kalmıştı: Bu, kalın ve kunt bir dağ bastonu idi. Ucunda sivri bir demir vardı. Ağırdu. Sapından tutup yere vurulunca korkunç bir ses çıkarıyordu.

— O köpeği gebertmeli, gebertmeli!

Bu düşünce içinde ihtiyar adamın âdeti başı dönüyor, bu düşünceden âdeti haz duyuyordu. Bu düşüncenin sevkile dükkâna girdi, ufak bir para mukabilinde bastonu satın aldı. Bu ağır, kudretli ve tehlikeli sopayı yakalar yakalamaz ihtiyarın hali değişti, kendisini daha kuvvetli hissetmeğe başladı: Vücutlarında maddi kuvvet olmaları silah daima fazla bir emniyet hissi verir. İhtiyar yahudi sopanın kabzesini tutunca adalelerinin daha fazla bir kuvvetle gerildiğini duydu; şimdi kendi kendine, mırıldanma kabilinden, söyleniyordu:

— Köpeği gebertmeli, gebertmeli!

İki dakika evvel sendeliyen adamlarına şimdi daha fazla meta-nef gelmişti, daha doğru, daha hafif yürüyordu. Gölün kenarında bir aşağı bir yukarı dolaşmağa koyuldu. Bir aralık adımlarını sıkılaştırarak âdeti koşmağa başlamıştı. Soluk soluğa nefes alıyor, yüzünden terler akıyordu. Fakat bu soluma, bu terleme hızlı yürümüş olmanın ziyade hirs ve hiddetinin boşanmış olmasından ileri geliyordu. Gittikçe fevranı artıyor, vakit geçtikçe elindeki sopayı daha fazla hararetle sıkıyordu.

Otelin mavimtrak gölgesi bir serinlik dalgalanın holine, elindeki sopasile, girdi ve hiddetli nazarlarla o görünmiyen düşmanı araştırmağa başladı.

Onlar, üç erkek, kıızı ve karısı hep bir arada, bir köşeye çekilmişler, yumuşak hasır koltuklar için gömülmüşler, kayıtsız tekellüfsüz konuşuyorlar, bir taraftan da saman çöpünden yapılmış ince borularla kadahlerindeki viskiyi emerek içiyorlardı.

— Acaba bunların hangisi?

İhtiyar yahudi ağır sopanın kabzesini yumruğunun içinde sıkarak kendi kendine bu suali soruyordu.

— Köpeği gebertmeli, gebertmeli!

İhtiyar yahudi ağır sopanın kabzesini yumruğunun içinde sıkarak kendi kendine bu suali soruyordu.

Evet bunların hangisi idi? Şu sopa ile hangisinin kafasını patlatmalıydı? Hangisinin? Hangisinin?

İhtiyar böyle düşünüp söylenen kızı onun endişeli ve mütecessis halinden şüphelenmiş olacak ki hemen kalkarak ona doğru yürüdü:

— Nihayet gelebildiniz, dedi, sizi her tarafa aradık. Mösyö (Medwitz) yeni fiyat arabasile bize gölün etrefini dolaştıracak, ta (Desenzano) ya kadar uzanacağız.

Bunları söylerken bir taraftan da sanki bu davetten dolayı bir de ayrıca teşekkür mecbur imiş gibi onu nazlı bir eda ile misafirlerin bulunduğu masaya sevkidiyordu.

O yaklaşınca ötekiler nazikâne ayağa kalkarak ellerini uzattılar. İhtiyar Salomon ilk önce vücudundan bir raşe geçtiğini duydu. Fakat aynı zamanda kızının sükanet verici ve sıcak varlığını da bütün tatlılığı koluna asılmış olarak hissediyordu. Bütün azmi kırıldı, uzanan elleri birer birer siktir, bir şey söylemeden koltukların birine oturdu, Cebinden bir havana sigarası çıkardı, dişleri arasına sıkıştırdığı yumuşak tüttün yaprağını ısırarak bununla âdeti hiddetini çiğnedi. Bir aralık durmuş olan muhabe-

re tekrar başladı. Herkes Fransızca konuşuyor her ağzından neşeli kakkahalar çıkıyordu.

İhtiyar yahudi, koltuğuna gömül müş, vücudü ileri doğru eğilmiş, ses siz sadasız, sigarasının yaprakları ısırıyor. Dişleri arasında sigarayı o kadar şiddetle sıkıyordu ki bundan çıkan esmer usare dişlerinin arasından görünüyordu. Ötekiler yüksek sesle söhbetlerine devam ederken ihtiyar Salomon zihnen kendi kendine konuşuyordu:

— Hakları var, Ben yüzüne tükürülmeğe layık bir adamım; kırımı çalan haydut her kim ise ben ona şimdi el bile verdim.. Vakia üçüniün de elini sıktım, fakat biliyordum ki kızımı çalan haydut bunlardan biridir. Hem elini sıktım, hem de şimdi onunla birlikte, aynı masada oturmağa razı oldum. Hani onu tepeliyecektim? Tepelemek şöyle dursun, bilâkis nezaketle elini bile sıkıyorum. Evet bu adamların hakları var, hem pek çok hakları var; onlar bana gülseler, benimle alay etseler pek haklıdır.. Öyle bir görüşmeleri, sanki ben burada yokmuş gibi öyle bir konuşmaları var ki.. Evet sanki ben mevcut değilmişim, Sanki ben yerde sürünen bir şeymişim gibi.. İşte bak Fransızca görüşüyorlar: ha-

buki karım da, kızım da bilirler. Ben bir tek kelime Fransızca anlamam. Karım da kızım da bunu benim dikleri halde ne kızım ne de annem si zavahiri kurtarmak için olmaları benimle bir kelime bile konuşmuyor. Onlar hiç anlamadığım bir şeyden san görüşürken bu mecliste ben fena bir mahcubiyet altında bulduğum maktan kurtarabilirler, Benimle bir kaç kelime olsun konuşabilirlerdi.. Onların nazarında lüzumları bir şey, apandis nevinden bir şey, lalâk, eğlencelerini bozan ve canlarını sıkan bir mahlûk idim.. Öyle bir şey ki onunla beraber bulduğum maktan utanıyorlar, fakat bu şey onlara para getiren bir şey olduğundan baştan da savamıyorlar..

Ah para, para, bu sefil para, bu li para.. Ben bununla onları böyle tefessüh ettirdim! Para, para, Allahım lanetini taşıyan para!

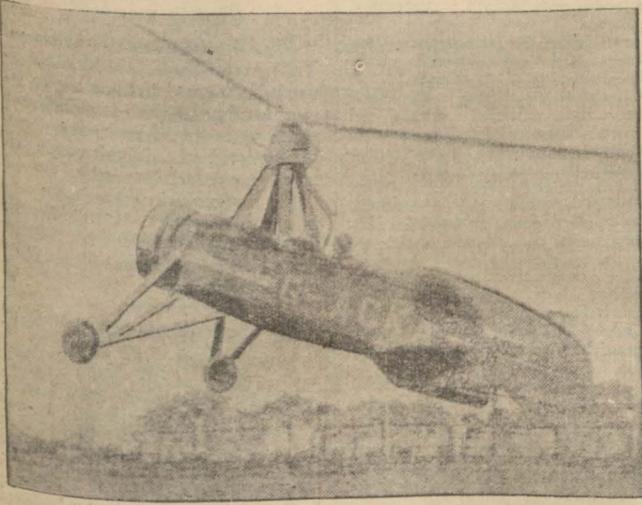
Ne karım ne de kızım benimle görüşüyor; onların gözü hep bu tüsüzsüzlü, bu sık kıyafetli bodun bin, çapkın erkeklerde.. Sanki ellerile onların ötesini berisini gözüyorlarmış gibi muttasıl güliyorlar.. Ben de hiç ses çıkarmadım hiç bir şey yapmadan buna katılmıyorum... Onlarla birlikte, ay-

re tekrar başladı. Herkes Fransızca konuşuyor her ağzından neşeli kakkahalar çıkıyordu.

İhtiyar yahudi, koltuğuna gömül müş, vücudü ileri doğru eğilmiş, ses siz sadasız, sigarasının yaprakları ısırıyor. Dişleri arasında sigarayı o kadar şiddetle sıkıyordu ki bundan çıkan esmer usare dişlerinin arasından görünüyordu. Ötekiler yüksek sesle söhbetlerine devam ederken ihtiyar Salomon zihnen kendi kendine konuşuyordu:

— Hakları var, Ben yüzüne tükürülmeğe layık bir adamım; kırımı çalan haydut her kim ise ben ona şimdi el bile verdim.. Vakia üçüniün de elini sıktım, fakat biliyordum ki kızımı çalan haydut bunlardan biridir. Hem elini sıktım, hem de şimdi onunla birlikte, aynı masada oturmağa razı oldum. Hani onu tepeliyecektim? Tepelemek şöyle dursun, bilâkis nezaketle elini bile sıkıyorum. Evet bu adamların hakları var, hem pek çok hakları var; onlar bana gülseler, benimle alay etseler pek haklıdır.. Öyle bir görüşmeleri, sanki ben burada yokmuş gibi öyle bir konuşmaları var ki.. Evet sanki ben mevcut değilmişim, Sanki ben yerde sürünen bir şeymişim gibi.. İşte bak Fransızca görüşüyorlar: ha-

"OTOJİR,, hava arabası

Juan de la Cierva'nın Madrid aerodromundan otojirle ilk havalandırmasındanberi on sene geçer. Bu on senenin otojire kazandırmış olduğu tekemmül onu istikbalin en emin bir uçuş vasıtası olmağa namzet kalmıştır. Hava âleminin bu İspanyol icadına göstermekte olduğu alaka da bunun böyle olduğunu gösteriyor. Filhakika, Fransız fabrikalarından "Lioré - Olivier" bu âletin lisansını almış bulunuyor. Bu lisans üzerine ve "C - 30" işaretli meydana getirilen bir model deniz grupuna tahsis edilmek üzere uçuş tecrübelerine sevk edilmiştir. Diğer taraftan İngiltere de hava kuvvetleri için on otojir ısmarlamıştır.

Hiç şüphe yoktur ki, bir zaman gelecek yolcu nakliyatında otojirler alelade tayyarelere tercih edilecektir.

Evvelce bu sütunlarda otojir prensibini izah etmiştik; Şakuli bir mihrerin üzerine takılmış bir kaç kollu büyük bir pervane, devir müstesine müvazir bir çekme kuvvetine maruz tutulursa, bu he-

Hergün bir yazı

Kan kralı anlatıyor

Fakirlerden hiç, zenginlerden az para alarak kanını veren adam!

İstanbulda yeni bir kral peyda oldu: Kan kralı!.. İsmi korkunç ama, kan kralı hazretleri korkunç bir adam değil.. Kan almaz, bilakis istiyenlere kan verir. Yaşı kendi rivayetlerine göre kırk beş le elli arası.. Yüzü, ne zaman bakılsa, sıcak hamamdan yeni çıkmış gibi kıp kırmızı.. Hattâ bazı yerleri, mosmor.. Kalm bir boynu, kısa ve tombul kolları, kanla dolu bir tulumu andıran iri bir karnı var.. Kral hazretlerinden bundan epeyce zaman evvel bir kere daha bahsetmişim. Fakat o tarihlerde henüz krallığı ilân etmiş değildi. Dün, karşında gene onu görünce: — Vay.. Hoş geldin hafız İsmail Hakkı Efendi.. Dedim.

Hafızca kaşlarını çattı: — Ben artık, İsmail Hakkı Efendi değilim. Kral oldum. — Ya?.. Ne kralı.. — Kan kralı.. — Türkiye'nin kan kralı!.. — Öyleyse, hoş geldin, kan kralı hazretleri.. — Hoş bulduk! — Nasılsın bakalım? — Demir gibiyim. Konuda, komikimse varsa haber verin! Elli dirhem, yüz dirhem.. Yarım okka.. Bir okka.. İstediginiz kadar kan var bende.. Hekimler, baktılar da şaştlar. "İsmail Hakkı Efendi.. Deniz tükenir, senin kanın tükenmez.. diyorlar. — Şimdiye kadar kimlere kan dağıttın bakalım? — Birer birer saydı

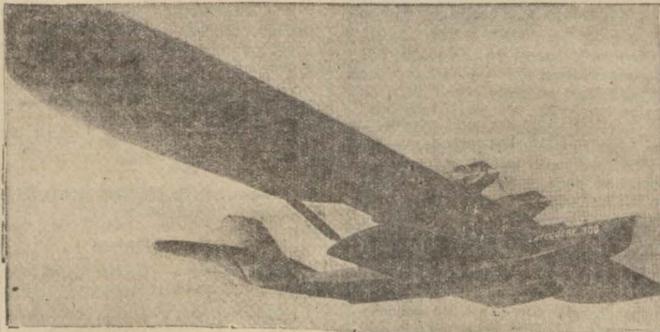
— Bundan iki sene evvel, Gureba Hastahanesinde Tevfik Salim Paşanın koğuşunda Şehreminli fırıncı Ahmet Rıza Beyin hastasına kan verdim. Çok geçmeden ayağa kalktı.

Bir sene oluyor ki, Taksimdeki Fransız hastanesinde bir hemşireye tamam bir kilo kan verdim. O da iyi oldu.

Yedi ay evvel, çarşıkapıda, hamam sokağında doktor Hüda verdi Beyle, Taksimde talimhane meydanında Madam Despinaya kan verdim. İkisi de iyileştiler.

Bu sene Ramazanın beşinde Gül hane hastahanesinin ikinci dahiliye koğuşunda Adapazarlı İsmail Hakkı Efendiye 300 gram kan verdim. İyileşip hastahanedен çıktı. 27 kânunusanide, Gülhanenin nisa-

Cenubî Amerika hattında rekabet

Cenubî Amerika hava yollarının rekabet gün geçtikçe artmakta ve bugüne kadar bu yollara bigâne kalmış olan diğer milletlerin de ihtirasını körüklemektedir.

Son zamanlara kadar Alman, Fransız havacılığının çarpıştığı bu yollara İtalya havacılığı da sahip olmak istiyor. 27 Kânunusani teşebbüsü bu hususu vazih bir surette göstermektedir.

İtalyan pilotlarından "Lambardi" ile "Mazotti" ve makinist "Battaglia" üç motorlu bir "Savoia" ile Romayı Buenos - Ayres'e bağlamak için 27 Kânunusani (saat 6.38 de) "Montecelio" meydanından havalanmışlar, aynı gün de (saat 16 da) Kazablanka'ya gelerek benzinlerini tamamladktan sonra Bueson - Ayres'e uçmuşlardı. Tayyare Atlantığı muvaffakiyetle aşmakta sonra Brezilya'da

nihayet yüzünü güldüren bir muvaffakiyet verdi: Yeni âleti, tecrübe belerine, hafifçe yerinden kımlandırtıyordu.

Bu küçük muvaffakiyet, "Cierva" yı uçuş tecrübelerini terkerek laboratuvar mesaisine sevketti; ve muhteri kendi imal ettiği küçük modeller üzerinde tetkik ve tecrübe berele girişti.

Şakuli mihrerlerdeki pervanelerin kollarını hurma yapraklarından yapan ve gerek şakuli, gerekse ufki pervaneleri çevirmek için burgulmuş lastik iplerini motor makamında kullanan "Cierva" bu küçük âletler üzerindeki tecrübe rinin hep muvaffakiyet verdiğini görünce bunun sebebini araştırmağa başlamış ve neticede büyük modellerdeki muvaffakiyetsizliğin pervane kollarındaki elastikiyet ve inhina kabiliyeti noksanlığım-

dan ileri geldiğini görmüştür. "Cierva" için artık muvaffakiyetin sırrı bulunmuştu. Pervane kolları elastikiyetli bir model meydana getiren "Cierva" 17 Kânunusani 1923 te bu yeni âletle hakiki bir devir açmış oluyordu.

"Cierva" nın 1923 ten itibaren başlıyan ilk modelleri ile bugünkü son tipi arasında çok büyük farklar vardır. Filhakika ilk modellerin alelade tayyarelere benziyen çok yerleri vardı. Bunlarda da tayyarelerde olduğu gibi kanatlar, kanatçıklar, istikamet dümenleri, irtifa dümenleri vardı.

Muhteri, tâdiller, tekemmüller sayesinde bütün bu uzuvları bugün lüzumsuz kılmış muvaffak oldu. Bugünkü C - 30 tipinde bun-

dan ileri geldiğini görmüştür. "Cierva" için artık muvaffakiyetin sırrı bulunmuştu. Pervane kolları elastikiyetli bir model meydana getiren "Cierva" 17 Kânunusani 1923 te bu yeni âletle hakiki bir devir açmış oluyordu.

"Cierva" nın 1923 ten itibaren başlıyan ilk modelleri ile bugünkü son tipi arasında çok büyük farklar vardır. Filhakika ilk modellerin alelade tayyarelere benziyen çok yerleri vardı. Bunlarda da tayyarelerde olduğu gibi kanatlar, kanatçıklar, istikamet dümenleri, irtifa dümenleri vardı.

Muhteri, tâdiller, tekemmüller sayesinde bütün bu uzuvları bugün lüzumsuz kılmış muvaffak oldu. Bugünkü C - 30 tipinde bun-

dan ileri geldiğini görmüştür. "Cierva" için artık muvaffakiyetin sırrı bulunmuştu. Pervane kolları elastikiyetli bir model meydana getiren "Cierva" 17 Kânunusani 1923 te bu yeni âletle hakiki bir devir açmış oluyordu.

"Cierva" nın 1923 ten itibaren başlıyan ilk modelleri ile bugünkü son tipi arasında çok büyük farklar vardır. Filhakika ilk modellerin alelade tayyarelere benziyen çok yerleri vardı. Bunlarda da tayyarelerde olduğu gibi kanatlar, kanatçıklar, istikamet dümenleri, irtifa dümenleri vardı.

Almanya kanatlanmak istiyor

"Versailles" muahedesi ile hava silahlarından tecrit edilmiş olan "Almanya" muahedenin bu kayıtlardan kurtulmak için her çareye baş vururken, müdafaasız havaların emniyete ne büyük bir eksiklik verdiğini millete her vasıta ile anlatmak fırsatlarını ihmal etmiyor. Bu sütunları çerçevesiyen resimler buna en güzel bir misaldir. Bu resimler "Hava propagandası komite" ninin Berlinde tertip ettiği bir afiş müsabakasında derece alan afişleri göstermektedir. Bunlardan, Alman havacılığını zincire bağlamak isteyen, birinci liği kazanmıştır.

Almanya'yı, her devlet gibi, hava silahlarına malikiyet hakkını iktisap etmeğe uğraştıran âmil gün geçtikçe daha çok vüzuh pey-

da ediyor. Filhakika Almanya istikbal harbinin denizlerden ve yerlerden ziyade havalarda olacağına en evvel kanaat getirenlerdendir.

Silahlı bir çalışmanın yarınki şekli ne olacaktır? süali karşısında bütün nazarlarını havalara çeviren milletler oradan gelebilecek tehlikeye karşı tedbir ararlar, ve müdafaalarını hazırlarlarken Almanya elleri bağlı kalmış istemiyor.

Alman havacılığının bu dileğini meydana vuran nazi rejimi olmuştur. Hava nezaretine getirilen "Goering" kaybedilen zamanı kazanmağa çalışırken icraatını "Versailles" ya imzalanandan sakıyamamakta ve mütemadiyen onlara endişe vermektedir.

ların hiç biri bulunmuyor. C - 30 da uçuş kontrolü "Kotor" ismi verilen şakuli tertibatın cihetlendiril mesile mümkün olmaktadır. Râkib bir kumanda kolu ile bu tertibat cihetlendirirken otojirin merkezi sikletini tebdil etmekte ve bu suretle ona istediği hareket vaziyetini vermektedir.

"C - 30" da havalanmak için lâzım gelen saha, rüzgârsız bir za-

manda, 10, ilâ 20 metreyi geçmez 30 kilometrelik bir rüzgârda, otojir olduğu yerden havalanır. İnisi paraşüt gibidir. Sahaya lüzüm göstermez. Gövdede kanat olmadığından rüyet sahası ve sürat büyüküktür. İnisi tertibi: Önde iki, arkada bir tekerlekten ibarettir. Arka tekerlek pilotun kumandasında olduğundan, otojir, yerde bir otomobil kadar kolay idare edilir.

Maarif

Sen Lüi mektebi yerine

Kadıköyündeki Sen Lüi Fransız mektebi kapanmıştır. Mektep binasını Maarif idaresi bir ilmektepe olarak kullanacaktır. Bina sahipleri ile sâtin alınması hususunda uyulacaktır.

İstanbul Lisesinde çay

İstanbul Kız lisesinin eski ve yeni mezunlarını birbirine tanıtmak ve mekteple olan alâka ve münasebetlerini takviye etmek üzere mektepte bir çay ziyafeti verilecektir. Çay 15 Şubat perşembe günü saat on dörtte mektepte verilecektir. Mezunların hepsinin adresi bilinmediği için mektep idaresi kimseye davetiye göndermemeye ve her mezunun kendiliğinden iştirakini kararlaştırmıştır.

Heyecan ve sıkıntı yüzünden zayıflamış sinirlerinizi kuvvetlendirmek için günde birkaç defa **Bromural** «Knoll» komprimeleri alın.

Bromural, bilkimsa takviye edilmiş ve büsbütün zararsız bir valerian müstahzabıdır. 10 ve 20 komprimeli havi tıplarında eczanelerde reçete ile satılır.

sinler.. Kapıdan çıkarken tekrar geri döndü: —Ha.. Bak.. Dün de Şişli Etfal hastahanesinde beviye koğuşunda Mikail efendiye 100 gram kan vermişim.. Aman onu da yazmağı unutmayın!..

M. SALAHATTIN

Vilayette

Paraları alıyorlar

Bulgaristandan geçenler neler yapacaklar?

Bulgaristandan transit geçenlerin dövizleri hakkında Dahiliye Vekâletinden vilâyete şu mühim tamim gelmiştir:

"Sofya Elçiliğimizin işarına atfen Hariciye Vekâletinden alınan bir tezkere: transit olarak Bulgaristandan geçen vatandaşlarımızın huduttan çıkacakları sırada üzerlerindeki cenebi dövizlerinin miktarını Bulgaristana girenken bildirilmemiş olmaları yüzünden bu paraların Bulgar memurlarınca zapt ve müsadere edildiği ve bu hadisenin tekrar ettiği, huduttan girenlerin alacaklarına bu yolda bir sual tevchil edilmemesinin ve ekseri hallerde mukabilinin ödenmemesinin şayanı dikkat olduğu ve Milli bankanın döviz tedariği için her çareye başvurduğu şu zamanlarda bunun limaksadın yapılmasını çok mümkün olduğu bildirilmektedir.

Binaenaleyh seyahat edecek olan vatandaşlarımızın pasaport alırken bu hususta tenvir edilmeleri ve tasjacakları cenebi parasının miktarını evvelden hesap ederek Bulgar Konsolosluğunda kaydettirmeleri hususunun sureti münasebete temin ve teliğini tamamen rica ederim efendim..

Fidan talebine rağbet çok

İstanbul Ziraat Müdürlüğü tarafından fidan dağıtılmasına devam edilmektedir. Bu sene fidan için vaki olan müraaalar pek çoktur. Ziraat Müdürlüğü, taleplerin ekserisini tatmin etmiştir. Ancak bundan sonra yapılacak talepler nazarı itibara alınmayacaktır. Dağıtılan fidanlar arasında şeftali fidanı da vardır.

Kovuldan kaçakçılar

Kaçakçılık yapmak üzere pasaportsuz memleketimize gelip yakalanan ve Urfa Askeri ihtisas mahkemesince 6 ay hapse mahkûm olan Suriye tebaasından ve Suriyenin Bağdîd köyü ahalisinden yirmi beş yaşlarında orta boylu, uzunca yüzü, elâ gözlü, esmer benizli ve kumral saçlı Mehmet oğlu Halil ile 35 yaşlarında uzunca boylu, yuvarlak yüzü, iri ve siyah gözlü ve siyah saçlı Ahmet oğlu Hasan isimdeki yabancı mahkûmiyetlerini ikmaliden sonra 21 - 10 - 1933

Rihtimdan vapura

Yolcuların motörle götürülmeleri düşünülüyor

Haber aldığımız göre, limanımıza gelecek vapurlar yolcularının rihtimlara ve rihtimlardan açıldığı vapurlara yolcu nakliyatının asrileştirilmesi kat'i bir lüzüm ve zaruret olarak hissedilmektedir. Meselâ Samsun limanında bile vapur yolcularının karaya çıkarılması ve karadan vapurlara nakli makinelik vesaitle yapılmaktadır.

Böyle imen limanımızda, bu nakliyatın eski usul ve kaideler dahilinde, yolcuların kayıklar tarafından zorlanarak yapılmakta olması doğru görülememektedir.

Aldığımız malûmata göre, bunu nazarı dikkate alan Deniz Ticaret Müdürlüğü, yeni İstanbul limanı nizamnamesinin liman inzibatına mütâallik hükümlerine istinaden, limanımızdan da açıkta demirliyen vapurlarla sahil arasındaki nakliyenin makinelik vasıtalarla ırcası için bir proje hazırlamıştır. Buna nazaran, bu nakliyat, münhasıran motörler vasıtasile yapılabilecek ve kayıklarla nakliyatı müsaade edilmeyecektir. Proje, vekâlete gönderilmiş veya gönderilmek üzere bulunmuştur. Kabulü halinde tatbikine başlanacak ve liman nakliyatındaki kavgaşalığın ve yolcuların maruz buldukları müşkülâtın önüne geçilmiş olacaktır.

tarihinde Urfadan Suriyeye hudut harici edilmiştir.

Yukarıda eskâleri zikredilen iki yabancının bir daha memleketimize gelmelerine meydan verilmemesi bütün vilâyetlere tamim edilmiştir.

Üçer aylık

Mütakat, dul ve yetimlerin üçer aylık maaşları martta verilecektir.

Adliye divanlarının yıkılması

Yanmış olan adliye binasının yıkılması için Milli emlak müdürlüğüne açılan münakasa henüz neticelenmemiştir. Bu ay içinde kat'i ihale yapılacaktır.

İzmir ziraat kongresi

Ege mintakası ziraat kongresi bu ay içinde toplanacaktır. Ziraat Vekilinin kongrede bulunması mütemeldir.

Balkan misakının imzasından sonra

(Başı 1 inci sahifede)

olmanın büyük manevi rahatlığında ve bilhassa beymülte konferanslarda çetin müzakerelerin muvafakıyla neticelenmesinden sonra görülen derin bir sükun geldi.

Romen Hariciye Nazırı M. Titulescu gününü güzel havalardan istifade ederek gezmekle geçirdi.

Hariciye Vekilimiz Tefvik Rüştü B. Ögleye kadar istirahatından sonra saat birde M. Papanastasyu'nun davetine icabet ederek Falair'de öğle yemeğine gitti.

Müşarünleyle, öğleden sonra Kifisy'da bir otomobil gezintisi yaparak saat 17 de M. Maximos'un hususi çay davetine icabet etti. Çayda M. Titulescu da da vardı.

Hariciye Vekilimiz saat 16.30 da M. Maximos'un evinden çıkarak Sovyet Seferi M. Doçyanı'a iade ziyareti etti. Ve akşam da İngiliz Seferinde İngiliz Seferi M. Vatterlo tarafından şerefine verilen ziyafette bulundu. Bu ziyafete M. Maximos ve M. Titulescu da davetli idiler.

Hariciye Vekilimiz yarın İtalyan Seferi tarafından sefarette öğle yemeğine davetlidir.

Yarın saat 16 da buradaki Sovyet Seferi Hariciye Vekilimizle beraber çay içmek üzere kendilerini otele ziyarete gelecektir.

Balkan itilafı misakının metni

Balkanlarda sulhün daha ziyade kuvvetlenmesi yardım etmek istiyen, Briand - Kellog misakının tanzimine ve Milletler Cemiyeti heyeti ümemişinin buna müteakib kararlarına hâkim olmuş olan anlaşma ve uzlaşma zihniyeti ile müteakib bulunan, muahede ve mukavelelere müstenit eyleyen mevcut tahakkürlere riayati ve Balkanlarda ülke itibarına halen teessüs etmiş nizamın muhafazasını temine kat'î surette azmetmiş olan hasmetli Romanya Kralı Hazretleri, Yunan Reiscümburu Hazretleri, Türkiye Reiscümburu Hazretleri ve Balkanlı Yugoslavya Kralı Hazretleri misakın itilafı misakı adına karar vermişler ve bu hususta:

Yunan Reiscümburu, Hariciye Nazırı M. Maximos Hazretleri,

Hasmetli Romanya Kralı, Hariciye Nazırı M. Titulescu Hazretleri,

Türkiye Reiscümburu, Hariciye Vekili Tefvik Rüştü Beyefendi Hazretleri,

Hasmetli Yugoslavya Kralı, Hariciye Nazırı M. Yevtiç Hazretleri,

Kendilerinin fevkalade murahhasları olarak tayin etmişlerdir.

Bu fevkalade murahhaslar, usulüne tevfikân muvafik surette tanzim edilmiş olduğu görülen salâhiyetlerini teati ettikten sonra aşağıdaki ahkâm hakkında mutabık kalmışlardır:

Madde 1. — Yunanistan, Romanya, Türkiye ve Yugoslavya, Balkanlardaki bütün hudutlarının emniyetini müteakibilen tekeffül ederler.

Madde 2. — Yüksek âkit taraflar, işbu itilafname ile tayin edilen şekildedeki menfaatlerine dokunabilecek ihtimaller karşısında alınacak olan tedbirler üzerinde görüşüp anlaşmaya taahhüt ederler.

Yüksek âkit taraflar, işbu itilaf imza etmemiş olan diğer her hangi bir Balkan memleketine karşı aralarında müteakibilen ve evvelce haber vermeksizin hiç bir siyasi hareket ve teşebbüse girişmemeyi ve diğer her hangi bir Balkan memleketine karşı diğer âkit tarafların muvafakati olmaksızın hiç bir siyasi mükellefeti altına girmemeyi taahhüt ederler.

Madde 3. — İşbu itilafname âkit devletler arasında imza edilir edilmez meriye girecek ve mümkün olduğu kadar sür'atle tasdik olunacaktır.

İşbu itilafname her Balkan memleketine açık olup, o memleketin itiraki âkit taraflarca müasit bir teklife mevzu teklif edecek ve diğer imza edenler mutabakatlarını bildirir bildirmiş işbu itirak keyfiyeti hükümete kesbedecektir.

Mezkûr fevkalade murahhaslar tasdikân ilmeal işbu akıtnamayı imza etmişlerdir.

Dört nüsha olarak Atina'da tanzim edilmiş ve âkit taraflardan her birine birer tane tevdi olunmuştur.

M. Muşanofun nutku

SOFYA, 12 (A.A.) — Reiscümb. M. Muşanof Plonededün söylediği nutuktta Balkan misakı hakkında konuşmuştur ki:

"Bulgaristanın siyaseti bütün komşularıyla sulh ve anlaşma siyasetidir.

Bulgaristanın bunun müsbet delillerini vermektedir. Ankara ziyaretleri ve bunu takip eden Belgrat ve Bükreş ziyaretleri ve nihayet Atina'da girişilen müzakereler Bulgaristanın bu siyaseti istediğini ve bu siyasete değişmeksizin devam edeceğini isbat etmiştir. Buna daha ziyade kuvvet vermek için de engel olan bütün muallak meselelerin halledilmesini istemiştir. Mezkûr meseleleri halline girişmek hususunda salâhiyetler makamlar nezdinde hüsnü kabul ve müsarret bulduk.

Bu siyaset Balkanlar sulhiyle alakadar olan büyük devletler tarafından iyice takdir edilmiştir. Bu siyaset zihniyetiyle Bulgaristan komşularıyla ademi tecavüz misakları adına âmede bulunduğundan haberdar etti. Bu suretle Bulgaristan hükümeti komşularının hudutlarını zorla değiştirmeği düşünmediğini bir kere daha isbat etmiştir. Maamafih komşularımız Balkanlarda arazi sınırlarını teminat altında bulundurmağa matuf bir itilafı aldıkları için emeldir. Bu misakla, itirak etmek için değil fakat sulh ve hatta hareketimizi milletler cemiyeti misakına uydurmak arzusunun saikiyle itirak etmedik. Milletler cemiyeti misakı ne Bulgaristan ne de Balkan devletlerinin eseri değil fakat onu imzalayan bütün devletlerin eseridir. Fakat hareketimiz büyük devletlerin salâhiyetler makamatında da haklı olarak takdir edilmektedir.

Mumtaz devlet adamı M. Tituleskonun Balkanların istikbalinden bahsederken hudutların yavaş yavaş kıymetten düşerek maddiyetlerini kat'î surette kaybettiklerini ve bugünkü vatanlarımızın bir çok büyük vatan haline gelerek her birimizin kendi memleketine karşı olan muhabetinin muhassalası üzerinde toplanacağı için hepimizin işi daha aziz ve insani bir aile ocağı haline geleceğini tahayyül eden sözleri ne kadar insani ve alıcanabeder. Fakat M. Titulesconun müvazıfâr ve müphem lisanı misaklar, ve birbirine karışarak tahayyüleri size bir şey mi verdiği oysa sizden bir şey mi aldı? daima belli olmayan alıcanablikler hakkındaki fikirlerine itirak edemedim.

Müteakiben M. Muşanof Bulgaristanın takip etmekte olduğu sulh ve anlaşma siyasetinin lâyetegayyer olduğunu kat'î surette teyit etmiş ve demiştir ki:

Bulgaristan, Balkan misakına itirak etmemiş olmakla beraber bu siyasete devam edecek ve bu siyasetin değişmediğinin delillerini her gün komşularına ve rebilecektir.

Misakın akdinden sonra dört devlet müessesileri tarafından sövlenen nutukları okumakla bilhassa bahtiyar oldum. M. Maximos'un nutukundaki Hesiod'e ait şu kıra çok yerinde ve doğrudur: "Ey fikir, adaleti düşün ve cebürsiddeti ebediyen unut" işte bu, Bulgaristan siyasetinin zihniyetidir.

Bulgarların ilişkileri madde

SOFYA, 12 (A.A.) — Balkan misakının metni malûm olmakla beraber resmi Bulgar mahafili, gayet büyük bir ketumiyet göstermektedirler. Bilâkis gazeteler, bu misaka bir çok makalelerle tahsis etmektedir. En ziyade tesir hâsıl olmuş olan madde, âkit devletlerin herhangi bir devletle diğer vazülümza devletlerin muvafakatları olmaksızın siyasi müzakerelere girişmemeyi taahhüt etmekte olduklarını natik olan maddedir.

Gazetelerin müteakibinde, misakın imza etmiş olduğundan dolayı Yugoslavyaya karşı asla infial hissedilmemekle olduğunu da anlatılır. Çünkü Yugoslavyanın buna mecbur olduğunu söylüyorlar.

Eski muhacirlerden ve çiftçi mebuslardan M. Thodoroff "Pladno" gazetesinde misakın ebedi ve acil bir teklife teşkil edecek kadar sağlam olmadığını yazmaktadır. Bulgaristanın bütün kuvvetleri seimiyetlere dayanana ve kıyasetsiz idare olunan bir siyaset takibine matuf kalmalıdır. Hatta bizzat vukuat, ona Yugoslavya ile mukarret yolunu gösteriyor.

M. Yevtiç Belgratta

BELGRAT, 12 (A.A.) — Avala Ajanısı bildiriyor:

Hariciye Nazırı M. Yevtiç dün akşam saat 21 de Atina'dan dönmüştür. İstasyonda Hariciye Nezareti erkânı ve diğer bir çok zevat tarafından karşılanmıştır.

Kapalıçarşının Tamiri

(Başı 1 inci sahifede)

nu, çarşı esnafının dükkân kiralarna haciz konacağı, bu para ile çarşı tamiri edileceğini, belediye bütçesine fazladan bir tahsisat konması lâzım gelmediğini söyledi. Feridun Bey tekrar söz aldı. Yapılan keşif 300 bin liralık olmakla beraber tamiratta bu ve künun galip bir ihtimalle kabarcaklarını ilâve etti. İsmail Şekbet Bey de çarşı esnafından lâzım gelen paranın kolayca tahsil edilemeyeceğini, 1393 te yapılan tamirata ait çarşı esnafının hâlâ borcu bulunduğunu söyledi. Nakıye Hanım, çarşının gittikçe harabiyeye yüz tuttuğunu, bu binanın tarihi, mimari ve bedii kıymeti olduğunu, eğer küll halinde tamiri mümkün olamıyorsa kısımlara ayrılarak o şekilde tamir edilmesini teşkil etti. Manyasi za de Feridun Bey, çarşındaki dükkânlar dan çoğunun boş olduğunu, bir kısmının sahiplerinin belli olmadığını, paranın tahsil zor bulunduğunu söyledi. Emin Ali Bey çarşının tamiri için evvelâ esnaftan para toplayıp sonra tamire başlanmasını, yoksa belediyece tamire başlanıp, paranın sonra tahsil muvafik olacağını sordu. Azalar, bu cihetlerin henüz iyice teklif edilmediği müteakibinde bulundular. Avni Bey tekrar söz aldı. De ki:

— Elimizdeki kanun sarıhtır. Tamirat bedeli bu gibi ahvali müsterekede mal sahibine aittir. Kiralara haciz konur ve tahsilât yapılır. Mesele büyüktür. Param tahsil şekli derece derece kanun yollarında tekemmül ettirilir. Çarşı tarihi, bedii ve mimari kıymeti haiz bir yerdir. Eğer burasını tamir ettirmeyorsak ve bunun için bütçeye tahsisat koymıyorsak, hiç olmazsa yıkılma tehlikesinin önüne geçmek için, hedmi için bütçeye tahsisat koymalıdır. Fakat çarşı muhabakatı tamir edilmelidir. Bunun için imkânlar vardır. Müteakiben Cevdet Kerim Bey söz aldı. Dedi ki:

— Çarşının tamiri teklifi bir sene evvel meclise geldi. Hâlâ lâfi ile vakit geçiyor. Kat'î bir karar verilmeyor. Esnaf ta müraacat ederek tamiratın yapılmasını, tehlike bulunduğunu, tamir bedelini kendilerinin vereceklerini bildiriyor. Bu işte heyetlerin niyinin kabahati vardır. Bize çok ıptidai bir keşif getirildi. Tamiratı yapmalarını, bunu için de ne lâzım, esaslî surette teklif edilmiş ve bir neticeye varılmalıdır. Yapılan keşif 300 bin liralktır. Halbuki tamiratın beşyüz bin liraya, hattâ bir milyon liraya çıkacağını söyleyenler vardır. Demek ki fen heyeti keşfini çok kabataslak yapmıştır. Tamirata ait evrakı ve keşfi makama iade edelim. Bize daha olgun izahat ve fenni keşiflerle getirilsinler, ondan sonra teklif edelim. Parayı esnaftan nasıl tahsil edeceğimizi de kararlaştıralım. Muhakkak ki esnaf evvelâ para verip çarşının tamiri ettirmeyecektir. Bütün çarşının hep birden tamir ettirmeyecek kısımlara ayrılmak. Evvelâ en mühim olan tarafların tamiri edilmelidir. Bize yeniden bir keşif yapınlar. Sonra bu gün çarşıdan alınan icar bedeli mecmu nedir? Bunu da teklif etsinler, iktisadi, ticari vaziyetini bize bildirsinler."

Cevdet Kerim Beyin teklifi muvafık görüldü. Ve evrakın makama iadesine karar verildi.

Perşembe günü toplanılmak üzere Meclis tatil edildi.

Balkan haberleri

Grev ilân eden talebe

SOFYA, 12 (Milliyet) — Kızanlık gemazı müallimler heyeti, grev ilân etmekte suçlu olan 18 talebeyi mektepten tardırmıştır.

M. Titulescu Moskovayagidiyor

SOFYA, 12 (Milliyet) — Atina'dan bildiriyor: M. Titulescu Atina'dan doğruca Bükreşe hareket edip oradan da Moskovaya gidecektir.

Bulgaristanın Atina sefiri

SOFYA, 12 (Milliyet) — Atinadan bildiriyor: Bugünlerde Bulgaristanın Atina sefiri Gospodin Neykov rapor vermek için Sofyaya hareket edecektir.

Fransada Faaliyet durdu

(Başı 1 inci sahifede)

"Humanite" gazetesinin akşam üzeri çıkan fevkalade nüshası, işçileri saat 10 da Vincennes'da toplanmaya ve grev kordonları teşkiline davet etmektedir.

Yaradları ziyaret

PARIS, 12. A.A. — Reiscümbur M. Lebrun, yanında M. Sarraut ile riyaasetiçimbur sivil ve askeri daireler erkânı olduğu halde dün muhtelif sivil ve askeri hastahanelere polis hastahanesindeki yaradları ziyarete etmiştir.

Reiscümbur, Val-de-Grâce askeri hastahanesinde mareşal Petain tarafından karşılanmıştır.

M. Doumergue de öğleden sonra bu son günlerde yaralananları ziyarete etmiştir.

Tevkifat yapıyor

PARIS, 12. A.A. — Reuter ajanı muhabirinden: Şimendifer garlarından bazıları polislin işgalı altındadır. Şimdiye kadar hiç bir mühim hadise kaydolunmamıştır. Mamafih, grevler bazı otobüsleri durdurup camlarını kırmağa zorluyorlar. Bir çok fabrikaların kapısında, grevci amele arkadaşlarını baştan çıkarmağa çalışıyorlar. Epey tevkifat vardır.

Komünist ve sosyalist fırkaları, umumî iş konfederasyonuna mensup amele, müstakil sendikalar, farmasönlere ve faşist alehtarı cemiyetler bugün öğleden sonra Vansen kapısında resmen bir nümayiş icrasına davet edilmişlerdir.

Telgraf ve telefon muhaberatının duşar bulunduğu tezebüz dolayısıyla vilâyetlerden çok az haber almaktadırlar.

Lille belediye müstahdemleri greve iştrakt etmişlerdir. Şimal madn muntakasında grev yalnız bir kısma munhasır kalmıştır.

Marsilyada liman ve rihüm ameleleri grev yaptıklarımdan, bütün nakli ve tahmil işleri durmuştur.

Lille'de nümayişler

LILLE, 12. A.A. — Binlerce nümayişçi, başlarında müzikle ile şehrin sokaklarını döşemişlerdir. Nümayiş, meydana verilen bir konserle tahliya bağlanarak hitama ermiştir.

M. Doumergue Parise gelirken anlatıyor

M. Doumergue Başvekelet vazifesi kabul ettikten sonra, oturdugu Tournefeuille'deki köşküden Parise gelirken, yolda kendisine görüşen bir gazeteciye şunları anlatmıştır:

— Daha üç gün evvel bu yoldan, fakat aksi istikamette geçtim. Pariste idim. Eski dostum Cümhuriyet M. Lebrun ile görüştim. Uzun uzadıya konuşuk. Şimdi Tournefeuille'deki inzivagâhına döndüm. Hattâ bugün ve refikam Marsilyaya gidecek ve yarın oradan iki ay kadar kalma niyetinde olduğumuzu Mısra hareket edecektir. Beni hangi serait da hiline çağırduklarını bilirsiniz.

Bugünkü serait dahilinde yaşlı bir adamın Başvekelet gibi ezici bir vazifeyi kabul edişinin Madam Doumergue üzerinde elemli bir tesir bırakacağı söylenen gazeteciye Başvekelet bu cevabı vermiştir:

— Bilâkis vazifemin başvekeleti kabul etmek olduğum ilk söylenen zevcemdir. Eğer bideyette tereddüt etseydim, bunun sebebi yaşımın geçkin olmasındır. Bugün 70 yaşındayım. Bu yaşta bir insanın cesareti ve hüsnü niyeti ne olursa olsun, onda çençliğin ne kudreti, ne cevkiğil vardır. Gerçi (Gençlik) ile (İhtiyarlık) nisbi tabir olduğum bilirim. Sonuna kadar genç kalmış ihtiyarlar ve daima ihtiyar görünen gençler vardır.

Parise henüz yapacağı şeyler hakkında bir karar vermemiş olarak gidiorum. Bir defa vaziyeti öğrenmeliyim. Benim gibi inzivaya çekilmemiş politika adamlarile görüşmeliyim.

Burada muharrir şu suali sormuştur:

— Lâkin sizin için gayet müsbet şeyler söylediler. Meclisin feshine ve kanunu esasının tediline taraftar olduğunuzu söylediler.

— Söyliyebilirler. Üç ay evvelki bir hususi mükalememi tebarüz ettirmek istemişler. Halbuki o zaman vaziyet bugünkünden bambaşka idi. Yalnız şunu söyleyebilirim ki, kabineyi teşkil edecekler trafıma, yapılacak işlere itirak etmek isteyen bütün fırkalarından hüsnü niyetleri ve salâhiyetleri.

Köylüye daha Yakın olmak için

(Başı 1 inci sahifede)

Cümhuriyet Bayramında vilâyetin 313 köyünden köylüler şehre çağırılmıştır. Köylüler için şıbbi ev münuneleri yapılmak için bir plân müsabakası açılmış tasavvur edilmiş, fakat imkân bulunamadığından yeni faaliyet programına konmuştur.

İsmail Şekbet Beyin izahatından sonra kongre reisi Asım Bey komite namına verilen izahata teşekkür etmiştir.

Müteakiben bir arkadaş söz alarak köylüde itibar şirketleri tesisini ileri sürmüştür. İsmail Şekbet Bey, bu işin kooperatifleşme suretile hükümetçe yaptırılmakta olduğunu söylemiştir.

Maarif müfettişlerinden Mansur Bey, köylüdeki mübahedelerini izah etmiş, şehirden yetişen gençlerin köylülere anlayamadıklarını, mevcut okutma sistemini buna temin edemeyeceğini binaenaleyh köylüye yanaşacak ve amelî bilgilele mücehhez gençlerin yetiştirilmesini izah ederek hükümetin de bu hususta köyçülük tahsilini Amerika ya bilmüşabaka onu maarifçi göndermiş olduğunu söylemiştir.

Gene maarif müfettişlerinden Hüsamettin ve Süleyman Edip Beyler köylüde yapmış oldukları tetkikler ve müşahedeler hakkında kıymetli izahat verecek köylüye yanaşılması, kazarlarda da teşkilât yapılmasını anlattılar.

Halkevi reisi Ali Rıza Bey bu arkadaşların söylediklerini teşekküle karşıyarak Halkevleri nizamnamesinin Köyçülük komitesine ait maddeleri hakkında izahat vermiş ve henüz tamamlanmayan bu iki seneye içinde mümkün olduğu kadar çalışıldığını; bundan sonra bütün arkadaşların da mesailerini birleştirerek çalışılacağını söyledi.

Müfettiş arkadaşlar, her hangi vazife verilirse kabul edeceklerini bildirdiler.

İsmail Şekbet Bey de komitenin geniş bir faaliyet programı olduğunu, maddî imkânsızlık dolayısıyla hepsini tatbik etmenin kabil olmadığını söyledi.

Müzakere büyük bir hararet, ciddiyet ve samimiyetle geç vakte kadar sürdü. Sonra gizli reyile komite azası seçildi. İsimleri şunlardır:

İsmail Şekbet Bey, Meliha Avni Hanım, Zeki Cemal, ziraatçı Raşit, Dr. Fuat Sabit Beyler.

ri toplayacağız. Şimdiki parlamento ya teşkil edilen zevatı pek az tanıyorum. Mebuslardan belki ancak ellisini tanırım. Düşünürük ki, on iki seneden beri ayağımı parlamentodan içeriye atmadım. Bizde bir darbe mesel vardır: "Anlaştıktan sonra, yağmur yağdırmak bile kabildir." Ben herhalde de mucizeler yaratacağımı iddia etmiyorum.

İnsan bünyesinin bazan bir kör'e ihtiyacı vardır. Bu, milletler için de böyledir. Fransanın da geçirdiği bu acı günlerde bir milli vahdet küriine ihtiyacı vardır. Bazan öyle zamanlar olur ki fırka mücadeleleri durmalıdır. Ben lırk senelik siyasi hayatımda bu mücadelelerin ne demek olduğunu öğrendim. Şimdi bu merhalelerden birine gelmiş bulunuyoruz. Eğer bunu anlarsak, eğer Fransa birleşmiş hale gelirse, dünyaya ne güzel bir manzara göstermiş olacağız. O zaman, vaziyetin icap ettirdiği politikayı tahakkuk ettirmek hiç te güç olmayacaktır. Zaten politika o kadar mu'dil bir şey değildir. Sadece hissi selimi umumi sahaya koymak kâfidir.

Mebusan meclisi

PARIS, 12 (A.A.) — Versailles civarında Şavil komünist şube reisi, yol üzerinde kanlar içerisinde ölü bulunmuştur. Cesette derin bir yara vardır.

Dahiliye Nezaretinden bildirildiğine göre Pariste gün sükunetle geçmiştir.

Mebusan Meclisinin kapıları kapalıdır. Ve muhafaza altında bulunuyor.

Sacaza tevkif edildi

PARIS, 12 (A.A.) — Bir bankanın inşessisi olup haklarında tahlikat ıera edilmekte olan M. Sacaza'nın tevkif edildiği Hariciye Nezaretinden bildirilmektedir.

367 kişi tevkif edildi

PARIS, 12 (A.A.) — Polis müdiriyetinden bildirildiğine göre iş hürriyetini tehdit etmek suç ile 367 kişi tevkif edilmiştir.

Bazı hadisat dolayısıyla nakriyat ile meşgul makamat öğleden sonra otobüs servislerini tamamen tatil etmeyi muvafık görmüştür.

Memlekette

Balıkesir belediyesi istikraz yapacak

BALIKESİR, 12 (A.A.) — Belediye meclisi şehrin umranına sarfedilmek üzere belediye er bankasından elli bin liralık bir istikraz yapmaya karar vermiştir.

Sivasta mermir

SIVAS, (Milliyet) — Sivastın Yıldızlı kazasına tabi Menteşe civarında Nevruz köyünde beyaz, siyah, kırmızı, limon rengi, kahverengi ve muhtelif renklerde ve bunlardan başka dalgalı ve çizgili mermer cinsleri de vardır.

Bu mermerlerin çıkarılması ve imtiyazını Sivastlı Hüsnü Efendi uhtesine almıştır. Mermerlerimizin daha asri vesitle çıkarılması için uğraşmaktadır.

AYDIN, (Milliyet) — Vilâyetimiz maliyesinde, şimdiki kadar Aydının ortasından geçen demiryolunu esas tutarak hattın sınımalındaki mahalle ve köylerin umum tahakkuk işlerine bir, hattın cenubundaki umum mahalle ve köylerin tahakkuk işlerine de ikinci bir şube balıyordur.

Yeni defterdarımız bunun talimatnameye uygun olmadığını ve işlerin karışmasını mucip olduğunu görebek bu teşkilât değiştirmiş ve belediye hududundaki mahallâtın kazanç vergi tahkiklerinin birinci, bina, arazi, vevrasat ve sayım vergileri tahkiklerinin de ikinci şube tarafından yapılmasını belediye hududu dışındaki kalan köylerin tahakkuk işlerinin de varidat kailemince icrasını kararlaştırmış ve şubat başından itibaren maliye dairesine ni teşkilât dairesinde çalışmaya başlamıştır.

Bunun işlerin çabuk görülmesi noktasından çok büyük faydaları şimdiden tebarüz etmekte ve maliye dairesine giden halk işlerinin hemen yapıldığını memnuniyetle görmekteyiz.

Yeni idare heyeti riyasetine kırkman nahiye heyeti reisi Mehmet Yunus, umumî kâtipliğe başmualim Ziya, azalıklara telgraf müdürü Fehmi, Hasan ve Mehmet Hakkı beyler ve umum kaptanığa da Zeki beyler seçildiler.

Sultanhisarda müsamereler

SULTANHISAR, (Milliyet) — Nazilli halkevi temsil heyetile musiki takımı evvelki gün nahiyeyle gelerek fırka salonunda şerhlerine bir ziyafet verildi. Akşam temsil heyeti tarafından bir müsamer verilmiş ve musiki takımı da temsil arasında milli havalar ve klâsik parçalar çaldı.

Müsamereye bütün Sultanhisarlılar gelmişlerdir.

Kıymetli gençlerimizden Ragıp B. tarafından fırka kütüphanesine 150 cilt kitap hediye edilmiştir.

Sivas kaza kongreleri

SIVAS, (Milliyet) — Kaza kongrelerinin başladığı geçende yazmıyım. Bazı kaza merkezlerinde intihaplar neticelenmiştir. Diğerlerinde devam ediyor. Kazaların dilekleri tespit edilmektedir. Hafik kazasında: Selim oğlu Mustafa, Amir oğlu Veli, Sürcü oğlu Ahmet, Tiryaki oğlu Mustafa, Hüseyin Efendiler.

Şarkışla kazası: Hacı Halil, Şenşahi Aziz, Durmuş, Hüsnü, Niyazi Efendiler.

Gürün: Fuat, Şakir, Talât, Abdullah Efendiler.

Suşehri: İsmail, Yusuf, Ali Galip, Abdullah Efendiler.

Kavilhisar kazası: Ömer Azmi, Vehbi, Tahsin, Raif, Hasan Efendiler.

Yıldızlı kazası: Nuri, Mustafa, Baki İbrahim, Hacı Ramazan Efendiler.

Halk Fırkası kaza idare heyetlerini teşkil etmişlerdir.

Tarihî roman: 56

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDİN

Diye bakıyordu.

Mabut (Enhil) in cesasına uğramaktan korkan Sertelli halkı bu müthiş tehlikeyi gözleri görür gibi inanıyorlardı.

— Ya Mersâ... Ya Bora... İkisinin birinin kanını dökeceğiz. Sesleri mabedin alçak divarlarında korkuk aksiler yapıyordu. Bu kadar kalabalığa karışmadan, gurultuyu uzaktan seyreden Güneş in oğlu, halkın arzu ve temayülünü kendi aleyhinde görmekle, herkesi heyecan ve teessürüde haklı buluyordu.

— Bir kişi için bütün yurttaşların telef olamazlar ya..!

Diyordu. Fakat, bu işte Bora'nın ufacık bir suçu bile yoktu. Mersâ'yı kaplan ininde bulamıyarak geriye dönmüştü. Bora, Mersâ'nın (Fıratlılar) tarafından kaçırıldığını zannediyordu. Zaten yavaş yavaş herkes Mersâ'nın kaçırılma inancına başlamıştı.

Mersâ tek başına Türk elinden nereye gidebilirdi?

Bora yüksek bir yere çıktı. Ve yüksek sesle haykırdı:

— Mersâ'yı bulamadım. Onu babası kaçırması olsa gerek. Fakat, siz yurdumuzun Enhil'in gazebinden benim kanımı akmasile kurtulacağımı umuyorsanız, işte ben yanımda ve içinizdeyim! Haydi, İhtiyar bilginler ve kurultay azaları karar versinler.. Ölüm satırı boynuma insan ve kanım yere dökülsün.

Bu sırada mabedin önünde bir kargaşalık oldu. İri boylu ve demir bilekli bir kadın, dev gibi ortaya atılarak bağırdı:

— Şaşkımlar.. Körler.. Budalalar..! Şimdiye kadar gökten akrep yağdığını işittiniz ve gördünüz mü? Mabut Enhil Mersâ'nın kanını istemiyor. Onu bulup kanını akıtsanız a..! İnsan kolundaki yara için bacağımı ilâçlar mı?

Bu ne şaşkınlık?! Bir göçebe kız için, reismizin kanını istiyen mabuda ben baş kaldırarak haykırıyorum: Yurttaşlarımızdan üç almak istiyorsa, benden alsın. Büyük Tanrı, kurtarıcı ve yapıcı reismizi ölümden koruyacak. Ona yaşamak yaşasın..

Hitay'ın sesini işitenler, başlarını aşağıya indirerek hayretle genç kıza bakıyorlardı.

Çoban kıızı yumruklarını sıkarak:

— Bir defa deneyiniz, dedi, Büyük Tanrı (Bora)'yı ölümden kurtaramaz ve göğün kapılarını açarak başımıza akrep yağmuru yağdırırsa, o vakit kimin kanını isterse biz akıtsınız!

Güneş'in oğlu, çoktan beri gözünden kaybettiği çoban kızının sözlerini işitince tüyleri ürperdi. Bir derinin başında iki yıl önce onunla konuştuğu ve sevdiği dakikaları hatırladı.

Tarihî tefrikamız: 29

Napolyon imparatoriçe Jozefin'i nasıl sevdi?

— Napolyon'un ikbal devri ve aşk macerası —
Yazan: PAUL REBAUX. Tercüme eden: H. TAHSİN

Ayrılıkta biraz ölüm soğukluğu hissedilir.

Bu geniş bahçelerde, en ziyade meşgul olduğu günlerde dolaşır ve kanarya seslerini dinlerdi. Napolyon gençliğinin neşeli, en heyecanlı günlerini burada geçirmişti. Nihayet işte pembe ipek örtülerle süslenmiş ve en son gününe kadar sıcak bir aşkın sıkı rıbalarını muhafaza ettiği Bonapart odası... İmparatoriçeyi yalnız bırakıyorlardı. Artık ağlamıyordu. Dökülecek göz yaşının kaldığına ihtimal vermiyordu. Çehresinin ifade ettiği acı bir iztirapla ve sönmüş bir sesle konuşuyordu.

Pancurların arasından şafak görünmeye başlayınca, Jozefin kendisine refakat eden iki prensese hazin bir sada ile:

— Matem gününde beni yalnız bırakmadığınızdan dolayı sizlere bütün kalbimle teşekkür ederim.

Bu prenseslerden birisi yazdığı bir mektupta: "Jozefinin bu daki ca cihanın hürmetine layık olacak kadar asil bir vaziyeti vardı. Ben iztirabın bu derecesine hiç şahit olmamıştım." Diyordu.

İmparatorun mektupları Sarayın gönderilen iki hademenin bahçekapısında görünmesi üzerine derhal kapılar açılmıştı. Jozefin bundan haberdar olunca:

— İmparatorun bir mektup! Koşunuz... Koşunuz... Alıp getiriniz! Demişti.

Jozefin, saraydan bir haber gelince dikçe akıl müzanesini kaybetmeyecekti dercede sevinçle karışık asabi bir buhran geçiriyordu.

Bazan elem içinde müstecki, Melekler kadar halim, tedavisine itiraz etmezdi. Etrafındakilerin gösterdikleri muhabbetten memnun olurdu. Fakat bazan acabi bir buhran devresi başlar, yatağa düşer ve günlerce devam eden göz yaşlarının önüne geçemezdi.

— Çabuk mektubu veriniz!

Nihayet saray hademesi görünmüş ve diz çökerek Jozefine mektubu vermişti.

Çarşamba akşamı saat yedi: "Mektubunu aldım, güzel Jozefin. Bana daima ağladığını söylüyorlar. Bugün biraz bahçeye çıkıyorlar. Bugün biraz bahçeye çıkıyorlar. Bugün biraz bahçeye çıkıyorlar."

Jozefin bu arzusunun bir türlü yerine getiremiyordu. Jozefine yazdığı diğer bir mektupta:

"Seni gelip görmeği istiyorum. Fakat fazla meşguliyet, biraz da rahatsızlığım buna mani oluyor. Bununla beraber kabineye riya'et etmek mecburiyetindeyim. Sıhhatimin nasıl olduğunu bana bildirmeni rica ederim" diyordu.

Napolyon Jozefinin sıhhatinden muntazaman haberdar oluyordu. Bana yazdığı mektuplarda, bu ayrılıkta duyduğu acıdan bahsederek ve Jozefin bundan ruhan memnun olurdu.

"Eugene uzun gün ağlamakta devam ettiğini söylüyor. Bu hareketin hiç doğru değildir. Halbuki artık gözyaşı dökmeceğini bana vademiştin."

Tüyleri sarayma advet ettiği me pişman oldum. Bu büyük saray bana bomboş görünüyor ve kendimi burada tamamilen terk edilmis hissediyorum.

Allahısmarladık, güzel Jozefin, sıhhat daim ol."

Um'it edilmiyen ziyaret — Geleceğinden bahsediyorsunuz... Fakat onu tekrar, tekrar bu binanın içinde göreceğimi düşünülürce, buramda bir şeyin beni boğmakta olduğunu hissediyorum.

Filhalıkta Napolyon 18 Birincikanunda Jozefini Malmezon köşkinde ziyarete geleceğini haber vermişti.

İmparator öğleden sonra yalnız olarak gelmişti. Hava bulutlu ve belkilediği sa'onda bütün şamdanlar yanmıştı. Jozefin ayakta dura-

bilecek kuvveti kendisinde bulamıyordu. Fakat büyük bir gayret göstererek bir kaç adım atmış, hareketli, soğuk mermer heykel gibi Napolyonu bekliyordu.

Napolyon da şaşkın bir halde idi. İlk hareketlerle "bizi ya'nız bırakınız" demek istemiş, fakat buna cesaret edememişti. Jozefinin nedimelerinden bir kaç etrafını almış, orada dilsiz, büyük bir helecan içinde hazır bulunuyorlardı.

— Şimdi artık ümit ederim ki, sıhhatiniz iyidir. Yahut iyiliğe yüz tutmuyor.

— Hasmetmeap, lütfediyor, benim vaziyetle meşgul oluyorsunuz... Bunun zivaretinizi kabul etmiş olmakla büyük bir şeref kazanmış oluyorum...

Jozefin güçlükle konuşuyordu. Ağzından kelimeler bir türlü çıkmıyordu.

Napolyon: — Biraz meşgul olsanız, iş işle-seniz pek iyi etmiş olursunuz... Bazan kâh'tir oynamasını severdiniz, buna da devam ediniz. Hem manevi kuvvetinizi de yükseltmiş olursunuz...

Jozefin için çekerek: — ... Yahut vaktimi öldürmüş olurum!.. Demisti.

— Navar şatosu yakında sizin için hazırlanmış olacaktır.

— Bu hususta isticad edildiğini haber alıyorum.

— Pekii... Uzun zaman kalamı-yacağımın dolay affinizi rica ederim... İşler...

— Evet... Evet... biliyorum. Jozefinin elini tutunca kuvvet-siz, buz gibi olduğunu hissetmiş, bir ölü eline benzetmişti.

— Haydi biraz cesaret Jozefin sizi pek zavif buluyorum... Ken dinizi bu derece veise kantırmayınız, doğru değildir. Eğer bana merbutiyetiniz baki ise, beni sevi-yorsanız pek kıymetli olan sıhhatinize itina ediniz...

— Ah Haşmetmeap, ah! Muhabbetimden nasıl şüphe edebilirsiniz...

— Bu takdirde mes'ut olmağa çalışınız. Allahısmarladık...

— Napolyon bir kaç adım attık tan sonra dönerek:

— Bilhassa iyi uyumağa gayret ediniz. Demis ve bir çocuğa muhabbetle emreder gibi parmağını göstererek:

— Bu suretle hareket etmenizi istiyorum. İlâve etmiş ve başıta bitmedi

Gülhane ikinci tıbbî müsameresi

Gülhanenin ikinci tıbbî müsameresi pazar günü verilmektedir. Aşağıdaki mevzular ve vakayî hakkında tebliğat yapılmış ve münakaşa cereyan etmiştir.

1 — Rie lavajı: Uzniye muavini Dr. Nejat Bey tarafından. Münakaşaya iştirak edenler: Muallim Abdül-kadir, Süreyya ve Bürhanettin Osman beylerdir.

2 — Vechi felcinde lağofalmiye karşı plâstik: Muallim M. Kemal B.

3 — Miyopatinin ensülimle tedavisi: Asabiye baş muavini Rasim Bey tarafından. Münakaşaya iştirak edenler: Abdülkadir, Süreyya, Hidayet, Nazım Şakir ve Bürhanettin Osman beylerdir.

4 — Bir graviç tümörü vakası: Beviye muavini Kemal Bey, Münakaşaya iştirak eden: Muallim Fuat Kâmil Bey.

5 — Kalp romatizması sebebiyle bilökras: Muallim Abdülkadir Bey tarafından. Münakaşaya iştirak edenler: Muallim Lütfi, Süreyya, Hidayet, Bürhanettin Osman ve Fuat Kâmil beylerdir.

6 — Karhavi andokardit vejtant: Teşrihi marazi muavini Nizamettin Bey. Söz alan: Baş asistan Şakir Şakir Bey.

7 — Bir renklinghasten vakası: Cildiye baş muavini M. Ali Bey.

İSTANBUL BELEDİYESİ Şehir Tiyatrosu

Ru akşam saat 20 de ZEHİRLİ KUCAK 4 Perde

Yazan Loic Lecuradiac. Tercüme eden Sait Ali.

Muallim ve Talebeye tenzilât vardır.

Tayyare Piyangosu

Dünkü keşidede kazanan numaralar

25 bin lira kazanan 11195

10 bin lira kazanan 21193

4 bin lira kazanan 14727

2 bin lira kazanan 20937

1000 lira kazananlar 18487 18727

500 lira kazananlar

1563	2673	2774	3721	3958	4355
4441	4558	4817	5988	6245	6381
6930	8091	8111	8249	8250	8630
9772	9880	10199	10400	10671	10684
11961	12548	13122	14478	13619	13624
15186	15193	15774	15885	16168	16322
16499	18726	19010	20567	20578	21000
21001	21518	21726	21875	22283	22813
23536	24392				

150 lira kazananlar

898	1855	2494	3554	5843	7892
8517	8924	11163	15525	16122	18038
18763	21068	22705			

100 lira kazananlar

228	324	1308	1856	3174	3432
3977	4066	5904	6549	6550	6788
9801	10424	11895	12512	12753	12841
13784	14166	14847	15133	15399	15473
15967	16421	16994	17645	17691	18241
18984	19344	19344	19407	19733	19928
19985	20211	20681	22262	22783	23480
23580	23603	23827	24822		

50 lira kazananlar

41	268	318	348	396	420
855	1121	1188	1510	1756	1862
1915	2254	2675	3190	3463	3484
4148	4233	4362	4382	5257	5344
5557	5670	5903	6082	6094	6136
6233	6266	6277	6398	6820	6916
7771	7911	8077	8538	8798	9057
9075	9087	9101	9483	9627	9649
9671	10300	10357	10551	10818	10976
11547	11666	11876	11884	12231	12336
12519	12663	12831	12954	13014	13285
3671	13738	13830	13949	14117	14275
14275	14396	14751	15011	15060	15277
15800	15915	16490	16506	16824	16965
17031	17092	17138	17531	17633	17665
17745	17921	17949	18052	18093	18211
18234	18385	18686	18835	18872	18909
18976	19339	19568	19622	20104	20113
20303	20531	20543	20756	20964	21065
21164	21383	21904	22163	22856	22952
23323	23763	23830	24186	24257	24288
24374	24652	24713	24771	24956	

30 lira kazananlar

289	324	368	728	856	867
905	969	996	1059	1064	1192
1356	1420	1441	1510	1516	1558
1569	1687	1773	1789	1880	2004
2185	2225	2228	2237	2357	2416
2444	2725	2935	3445	3501	3800
3874	3974	4035	4039	4110	4333
4353	4747	4826	5072	5209	5333
5553	5795	5884	5907	6151	6343
6757	6901	6882	7023	7147	7169
7295	7475	7495	7804	7807	7993
8018	8028	8058	8101	8471	8561
8706	8727	8995	9133	9156	9379
9516	9769	9795	9843	9870	10002
10034	10206	10348	10635	10689	11141
11348	11382	11505	11522	11564	11645
11983	12117	12205	12647	12663	12743
12764	12809	12811	12818	12849	13015
13293	13418	13573	13635	13746	13755
13843	14254	14299	14751	15302	15454
15574	15740	15783	15933	16013	16135
16197	16272	16327	16555	16590	16612
16680	16759	17284	17388	17425	17921
18069	18310	18415	18670	18737	18844
18963	18968	19165	19228	19291	10306
19715	19799	19901	20227	20320	20326
20461	20609	20664	20716	20807	20832
21019	21345	21393	21755	22036	22051
22090	22345	22515	22716	22731	22759
23458	23522	23682	23830	23893	23983
24096	24310	24437	24508	24540	24665
24871					

Nihayetleri (16) ve (32) rakamlarıyla biten bütün numaralar yirmişer lira ikramiye alacaklardır.

* * *

PIYANGO MÜDÜRLÜĞÜNDEN :

25.000 Lira kazanan 11.195 numaralı biletin üç parçası İstanbulda birer parçası İzmir, Muğla, Bandırma Bursada satılmış bir parçası Zilede satılmıyarak edilmis ve iki parçası satılmamıştır.

10.000 Lira kazanan 21.193 numaralı biletin dört parçası İstanbulda birer parçası İzmir, Bayramiç, ve Karadeniz e-reylisinde satılmış bir parçası Ankarada satılmıyarak iade edilmiş iki parçası satılmamıştır.

4.000 Lira kazanan 14.726 numaralı biletin beş parçası İstanbulda bir parçası Diyarbakırda satılmış bir parçası İzmir ve diğer parçası Manisada satılmıyarak iade edilmiş ve iki parçası satılmamıştır.

3.000 Lira kazanan 13.224 numaralı biletin 4 parçası İstanbulda birer parçası İzmir, Ankara, Zonguldakta satılmış iki parçası satılmamıştır.

Küçük İktisatlar

Ecnabi gözü ile iktisat sistemimiz

Türkiye Cumhuriyeti ahvalini tetkik edenler, Türkiye devletine meleklik iktisadi hayatı arasındaki münasebatın teşkil ettiği nazariyeyi serahatla tarif etmenini yolunu uzun zaman aradılar. Bu hususta nazariye güdülmediği, Mustafa Kemal ve arkadaşlarının iktisadi siyasetlerinde ona tabi oldukları, ve Türkiye hükümetinin sanayi ve ticarete hususî sermayenin ve hususî teşebbüslerin eksikliğinden dolayı sevk edildiği söylendi.

Türkiye rejimi bir az faşizmi andırmakla beraber faşizm değildir. Sovyet ve Türk iktisadi usulleri arasında müşabehet olmakla beraber, her halde komünistlik değildir.

Türkiye hükümeti şimdi 16 inhisar işletmekte olup, en mühimleri tütün, ispirto, tuz, şeker ve infilak maddeleridir. Demirvolları, madenler, ve sahil gemiciliği filen inhisar altındadırlar. Diğer taraftan bir çok yeni sanayi hükümetin kontrolü altındadır, zira teessüsleri için sermayenin %5 eşini temin etmiştir.

Türk devlet sermayeciliği yalnız sanayi, vesaiti nakliye, bankacılık ve ticarete inhisar edeceği tahmin olunabilir. Milyonlarca köylülerin toprağa ve sürülerine, küçük tüccar ve sanatkarlara tecavüz etmekte niyetinde olmadıkları görülmüştür.

İsmet Paşanın beyanları, Mustafa Kemal Paşanın Ankarada, 29 Birinci teşrindeki nutkunun hemen aynıdır. Gazi, Türkiye Cumhuriyetinin ilk on sene zarfındaki terakkisi ancak bir başlangıç olduğunu, ve yeni alacak tedbirlerin memleketin en mühim ihtiyaçlarını ve sanayi inkişafını temin edeceğini söylemiştir.

Mustafa Kemal'in her sözü daima file inkilâp eder. Bunun içindir ki 7 Birincikanunda, Reissükhur ile vekiller heyeti 5 senelik bir sanayi planı hazırlamışlardır. Plan tabii Büyük Millet Meclisinden geçecektir. Fakat kabulü muhakkak adolunabilir. Tahminen, 25 milyon liralık tahsisatı olacaktır. Bundan başka, Sovyet hükümeti tarafından mensucat ve diğer bazı makine satın alınması için 12 milyonluk kadar bir kredi açılmıştır. Bu suretle temin edilen vesaitle 14 fabrika inşa edilecek, ve bunların onikiş devletleştirilecektir. Yani teşebbüslerin gayesi, Türkiye'nin dışardan getirmeye mecbur olduğu maddeleri icade temin edecek fabrikalarla tehziz etmektir. Bu suretle kömür, iplik, cam şişe, ipek kâğıdı, selüloz, ve kimyevi müstahzarat temin edilecektir, ki, bunların ham maddeleri halî hazırda memlekette istihsal edilmektedir.

Süveyş kanalı rsmi

Süveyş kanalından transit geçen gemilerden alınacak resmin bir nisandan itibaren yüklü gemilerden 6 altın frank yerine 5.75 altın frank alınacağını ilân edilmiş memnuniyete karşlanmıştır. Kanaleden geçen gemilerin kısmı azami İngiliz bayrağını hâmil olduklarından, bundan bilhassa İngiliz ticareti bahriyesi istifade edecektir. Geçen seneki kanal hasılatı 6.818.000 İngiliz lirasıdır. 1932 hasılatı 6.367.000 ve 1931 inki 7.447.000 ve 1930 unki ise 8.301.000 İngiliz lirası idi. Geçen seneye nispetle bu sene hasılatında görülen tezyat dünya ticaretinin refaha doğru gittiğine delil edilmektedir.

Near East And India

Devredilecek ihtira berati

"Nikotinsiz tütün imal ve ihzar usulü" hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 23 Mart 1932 tarih ve 1466 nu maralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukukun bu kere başkasına devir veyahut icara verileceği teklif edilmekte olduğundan bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da, Bahçekapı'nda Taş Hanında 43-48 numaralarda mükim vekili H. W. Stock efendiye müracaat etmeleri ilân olunur. (13236)

Devredilecek ihtira berati

"Divarların insaları hakkındaki hususiyetlerine" dair ihtira için istihsal edilmiş olan 25 Şubat 1929 tarih ve 782 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukukun bu kere başkasına devir veyahut icara verilmesi teklif edilmekte olduğundan bu bapta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da, Bahçekapı'nda Taş Hanında 43-48 numaralarda mükim vekili H. W. Stock efendiye müracaat etmeleri ilân olunur. (13025)

İhtira ilânı

"Müselleş şeklinde çadır bezi," hakkındaki istihsal olunan 2 T/Sani 1926 tarih ve 416 numaralı ihtira berati bu defa mevkii fiile konmak üzere ahara devrüne-raq veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da, Çiniî Rıhtım Hanında, Robert Ferr'iye müracaatları ilân olunur. (13011) 786

OMNIOM ŞARK SINAI ANONİM ŞİRKETİNDEN :

Ticaret kanununun 361 nci maddesile şirket mukavelesini ahkâmına tevfiakan Omnium Şark Sinaî Anonim Şirketi hissedarları 1934 senesi Martınun 17 nci cumartesi günü saat 10,30 da Galata'da Unyon Hanının beşinci katında 57,58 ve 59 numaralı odalarda şirket merkezinde inkiat edecek adi beyeti umumiye içtimaina davet olunurlar.

RUZNAMEİ MUZAKERAT :

1 — Meclisi İdare raporu ile mura-kipler raporunun kiraatı,
2 — 1933 senesi muamelâtına ait hesabın kabulü ve Meclisi İdare azasının ibrası ve senesi mezkûre netayici muamelâtına dair Meclisi İdarenin teklifi.

3 — Umuru şirketin idaresine memur edilen aza aidatının tayini

4 — Müddetleri hitam bulan azanın yerine intihabat icrası

5 — Ticaret kanununun 323 nci maddesine tevfiakan şirketle muamele ticariye bulunmak üzere Meclisi İdare azası na mezuniyet itası.

6 — 1934 senesi hesabiyesi için mura-kup tayini ile aidatının tesbiti ve mura-kubın mazzereti halinde ifayı vazife etmek üzere diğer bir zatın tayini.

Lâkal eli hisseye malik olup ta mezk

PHILIPS**634***Super Inductance*

Bu "Superinduktans,, ahizesi bir radyo makinesinden beklenilen bütün evsafı haizdir.

Avrupanın en büyük radyo fabrikaları tarafından inşa edilmiştir.

12475

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden:

Bankamız için inşaat işlerinde tecrübeli bir ressama ihtiyaç vardır. Taliplerin vesikaları ve tercüme halleriyle Bankamızın umumî müdürlüğüne müracaatları. (13239)

Denizyolları

İŞLETMESİ
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

İskenderiye yolu

İZMİR vapuru 13 Şubat SALI 11 de Galata rıhtımından kalkacak doğru İzmir, Pire, İskenderiye gidecek ve dönecektir. (664) 872

Trabzon yolu

GÜLCEMAL vapuru 13 Şubat SALI 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Giresun, Vakıfkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. (666) 875

TRABZON sür'at yolı

EGE vapuru 15 Şubat PERŞEMBE 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Hopa'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Of, Pulathane'ye uğrayacaktır. (701)

Tamirde bulunan Karadeniz vapurumuzun bazı aksamının raspası ile Gülnihal vapurumuzun bazı aksamının boyanması pazarlık suretile taliplerine ihale edilecektir. Şartnamesini görmek isteyenler her gün saat dokuzdan on sekize kadar İdaremiz levazım şefliğine müracaat etmelidirler. Pazarlık 17-2-934 cumartesi günü saat On beşte yapılacaktır. (702)

Göz Hekimi

Dr. Süleyman Şükrü
Birinci sınıf mütehassıs
(Bâbıali) Ankara caddesi No. 60

Yeni Ankara Lokanta ve Birahanesi

Sirkeci şimendifer İstasyonu ittisalinde
837

Manisa Vilâyeti Emrazı Akliye ve Asabiye Hastanesi Baş Tabip iğinden:

Manisa Emrazı Akliye ve Asabiye Hastanesinde olbaptaki keşifname ve şartname mucibince yapılacak "9413" lira bedeli keşifli kalorifer tesisatı 17/2/934 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 16 da ihale edilmek üzere yirmi gün müddetle kapalı zarf usulile yeniden münakasaya çıkarılmıştır. Taliplerin münakasaya iştirak etmek için Manisa Sıhhat Müdüriyetindeki Komisyonu Mahsusuna ve şeraiti öğrenmek için Manisa Emrazı Akliye ve Asabiye Hastanesi Baş Tabibetine müracaat eylemeleri ilân olunur. (537) 741

VALIDE Lokanta ve Birahanesi

Eminönü Valide Hanı içinde
Eminönünden, Sultanahmet, Beyazıt, Şehzadebaşı, Zeyrekhatun'a kadar evlere yemek tevzi eder. 885

Liseler Alım Satım Komisyonundan:

Komisyonumuza merbut Kız Muallim mektebi talebesi için (600) metre elbiselik yünkü kumaşa ihtiyaç görülmüş olduğundan 7 - 3 - 934 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 16 da ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliplerin kumaş nümunesile şartnameyi görmek üzere İstanbul Erkek Lisesindeki Komisyon kalemine ve münakasaya iştirak edeceklerin de ihale günü teminatı muvakkate makbuzlarıyla beraber Komisyonumuza müracaatları. (630) 840

İste azizim, herşeyin halisi en iyisidir!

Ağrıları ve soğuk algınlığını geçirecek bir ilaç isterken, daima bu sözleri hatırlayınız: Alacağınız mal, hakiki olmalı.

İsrarla

ASPIRİN isteyiniz!

Elektrik tesisatı imtiyazı

Mustafa Kemal Paşa Belediyesinden:

- 1 — Mustaf Kemal Paşa kasabasının Nafia Vekâleti tarafından musaddak projesi mucibince 89024 lira keşifli Elektrik tesisatının yapılmasıve işletilmesi imtiyazı otuz sene müddetle talibine verilecektir.
- 2 — Kasaba (14000) nüfuslu ve dört bini müteceviz hanelidir.
- 3 — Kasabada mevcut 27 adet imalâthanede (350) beygir kuvvetinde muharrik kuvvet vardır.
- 4 — Belediye senede (40,000) kilovat saat sarfedecektir.
- 5 — Otuz sene nihayetinde tesisat işler ve sağlam bir halde Belediyeye devredilecektir.
- 6 — Müteahhit sokaklara, Resmî Dairelere, Evlere, ve Fabrikalara Elektrik verecektir. Maamafih her şahıs kendii müessesesi dahilinde Elektrik tesisatını yapmakta serbestisini muhafaza edecektir.
- 7 — Santral yeri, imti yazı almağa talip olana Belediye tarafından meccanen verilecektir.
- 8 — Talip olanların tekliflerini kapalı zarf derununda müzayede ve münakasa kanunu mucibince 22-1-934 tarihinden itibaren otuz gün müddetle ve Şubatın 22 inci Perşembe günü saat on beşte M. Kemal Paşa Belediyesi Encümenine müracaat eyliyerek vermeleri ve elektrik projelerini nin yirmi beş lira mukabilinde İstanbul'da Taksimde İstiklâl Apartmanında Elektrik Mühendisi Hasan Halet Beyden almabileceği ilân olunur. (440) 671

Istanbul Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

- 325 Roda muhtelif burğatada Halat : Kapalı zarf 21 Şubat 934 Çarşamba saat 14 te.
1750 metre Beyaz yazlık kumaş : Aleni münakasa ile 21 Şubat 934 saat 15 te.
Yukarda cins ve miktarı yazılı halatlarla beyaz yazlık kumaşların münakasası hizalarında yazılı gün ve saatlerde yapılacak münakasalarla iştirak edeceklerin yevmi mezkûrda, şartnamesini görmek isteyenlerinde her gün Kurumun şimşaklarına müracaatları. (460)

Ziraat Vekâletinden:

Vekâlet Fidanlıklarında yetiştirilen köklü, aşılı köklü Amerika Asma Çubuklarıyla Ağaç Fidanları tamamen tevzi edildiğinden dağıtma işine nihayet verilmiştir. Fidan isteği hakkında devam eden müracaatlara muamele yapılmamaktadır. Keyfiyet al-kadarların malûmu olmak üzere ilân olunur. (652)

Kumbara Sahipleri!

Şubat sonuna kadar İş Bankasına yatırılmış, yani defterinize kaydedilmek suretile hesabınıza geçmiş paranın miktarı en aşağı beş lira olmalıdır. Şubat sonuna kadar asgarî beş lira mevduatı olan bütün kumbara sahipleri:

5000 Lira Mükâfatlı

1 Nisan kurasına ithal edileceklerdir

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Zafiyeti umumiye, iştihasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük afide ve tesiri görülen

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız. Hereczane de satılır.

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI

Türk Anonim Şirketinden:

Fabrika mızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak sipariş işler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin tamamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâtan istifade ederler.

Adres : İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi : İstanbul, Şeker. Telefon No. 24470.

645